

Helsingin

SUOMALAINEN
KLUBI

Klubilehti 3/2012

Helsingin Suomalainen Klubi on kulttuuriklubi

Pieni Suomalainen Balettiseurue
**SUOMALAISEN
 KLUBIN KUORO
 LAULAA BALETTIA**

Isänpäivän kuorolaulu- ja balettimatinea

Isänpäivän matinea kuoron ja balettitanssijoiden seurassa. **Henrik Lambergin** johtama *Helsingin Suomalaisen Klubin kuoro* laulaa ja *Pieni Suomalainen Balettiseurue* tanssii mieskuoron säestyksellä. **Verdi, Sibelius, Mozart, Madetoja, Rossini, Bizet** – aarioita, duettoja, serenaadeja, oopperakohtauksia, sooloja ja ryyppylauluja.

Koreografeina **Ulpu Puhakka** ja **Ville Valkonen**.

Kesto noin 1 h 40 min, sis. väliajan.

Isänpäivän matinea su 11.11.2012 klo 16 Liput 23 €

Sisältö

Sisältö 3/2012

4. Puheenjohtajalta – Johanne Koroma
6. Toiminnanjohtajalta – Raimo Ilveskero
7. Päätoimittajalta – Leif Eklöf
8. Kantapöydässä - Pöytäläinen
10. Klubin kunniajäsenet
11. Kutsu syyskokoukseen
11. Klubin kuva-arkisto – Elias Ilrola
12. Metsästysretki Namibiaan – Janne Virkkunen
20. Pekka Ritvos in memoriam – Johannes Koroma
21. Naissaaren retki – Matti Kuula
24. Aalto Design Factory
25. Kauhavan Lentosotakoulu – Leif Eklöf
26. Kirjaillassa Rosa Liksom – Weijo Pitkänen
30. Suomalainen kirjoituskilpailu – Pekka Rapila
31. Klubin veneretki – Elias Ilrola
32. World Cup of Pool – Veikko Hannula
33. Tennis- ja kulttuurimatka – Jussi Neste
34. Uutispuuro – Juha Marttila
36. Pohjolan malja – Jusa Laurila
37. YT-klubien golfmestaruus – Rauli Askolin
38. Rapuilta – Weijo Pitkänen
42. Kirjaillassa Kai Ekholm – Yrjö Larmola
45. Kalaretki – Eikka Papinniemi
46. Sotakorvausaika – Yrjö Larmola
50. Kamerapiiri muutti majaa - Kalevi Suortti
52. Uusien jäsenten ilta - Yrjö Larmola
53. Klubi-illassa Risto Siilasmaa – Yrjö Larmola
55. Klubin skruuvimestaruus – Pellervo Erkkilä
56. Helene Schjerfbeck – Weijo Pitkänen
60. Gourmet ilta – Jorma Hämäläinen
62. Kaukomatka Mauritiukselle – Olli Koskimies

Helsingin Suomalainen Klubi-lehti

Julkaisija: Helsingin Suomalainen Klubi ry (www.Klubi.fi)

Kansakoulukuja 3. 00100 Helsinki

puh. + 358 9 586 8830 fax + 358 9 5868 8370

Ilmestyy jäsenlehtenä neljä kertaa vuodessa

Päätoimittaja: Leif Eklöf

Graafikko: Yrjö Klippi

Kansilehden valokuva: Janne Virkkunen

Laani, kudu ja jäljittäjä Samuel.

Toimituskunta: vakinaiset kirjoittajat

Paino: Forssa Print

www.Klubi.fi

ALEKSANTERIN
 T E A T T E R I

Arvo Ylppö-sivusto Suomen Kansan Sähköiseen Muistiin

Johannes Koroma

Klubimme pitkäaikainen hanke arkkiatri Arvo Ylpön elämäntyön saamiseksi osaksi Suomalaisen Klubin hallinnoimaa Suomen Kansan Sähköistä Muistia on toteutuksessa. Kun Arvo Ylpön syntymästä tulee lokakuun lopulla kuluneeksi 125 vuotta, julkistamme internetissä sivuston, joka kuvaa hänen elämäntyötään lasten hyvinvoinnin ja terveyden puolesta.

■ ■ Arvo Ylpön elinvoimaa ylläpiti aktiivinen osallistuminen klubimme toimintaan ja erityisesti intohimo skruuvien pelaamiseen hänen nimeään kantavassa kabinetissa. Skruuvia Ylppö pelasi vielä yli 100-vuotiaana omassa porukassaan tiistai-iltaisin. Toinen häntä virkistävää harrastus oli kalastus.

Päätös Arvo Ylpön elämäntyön muokkaamisesta Sibeliussivuston ja Mannerheim-sivuston rinnalle osaksi Klubimme ylläpitämää Suomen Kansan Sähköistä Muistia tehtiin jo yli 12 vuotta sitten. Omana aikanaan Arvo Ylppö oli kansainvälisesti tunnetuin suomalainen lääkäri. Ylppö oli lastenlääkäreiden opettaja, kansanvalistaja ja käytännön lääkäri, joka teki työtä taatakseen suomalaisille lapsille mahdollisimman terveen alkutaipaleen. Lääkärintyötään hän jatkoi yksityisvastaanotolla lähes 90 vuoden ikään.

Käsikirjoituksen tekijä Teija Riikola sai sen valmiiksi jo vuosi sitten, mutta rahoitus ohjelman muokkaamiseksi internetisivustoon puuttui. Helsingin Suomalaisen Klubin Säätiö sai lahjoituksen klubiveljeltämme Jens Stormbomilta, joka oli kohdennettu juuri tähän tarkoitukseen, jolloin saatoimme toteuttaa sivuston vielä Arvo Ylpön 125-vuotis syntymäpäivään mennessä. Ilman Jensin panosta Klubimme nimeä kantava säätiö ei olisi yksin pystynyt tätä hanketta tässä mittakaavassa tukemaan.

Helsingin Suomalaisen Klubin Säätiö on myös päättänyt perustaa Suomalaisen Ruokakulttuurirahaston edistämään suomalaista ruokakulttuuria ja sen tutkimusta. Rahaston tarkoituksena on tukea sitä jakamalla palkintoja ja apurahoja suomalaista ruokakulttuuria edistäville henkilöille ja tahoille. Päätöksen palkittavista tekee Säätiön hallitus rahaston hoitokunnan esityksestä. Hoitokuntaan kutsutaan kolmesta viiteen jäsentä. Rahaston alkupääoma on saatu lahjoituksena klubiveli Heikki Tavelalta.

Pidetyt ravintoloitsijamme Mia Makkonen ja Petri Karhu ovat kiitettävällä tavalla huolehtineet klubin ravintolatoiminnasta jo runsaan kolmen vuoden ajan. Ravintolajaosto käynnistikin kesällä neuvottelut nykyi-

sen viisivuotisen sopimuksen jatkamisesta heidän kanssaan. Hyvässä yhteistyössä ja hengessä käydyt neuvottelut on nyt saatettu päätökseen. Nykyisten ravintoloitsijoiden kanssa on tehty sopimus viiden vuoden jatkoajasta nykyiseen sopimukseen Klubin ravintolatoiminnasta vastaavina yrittäjinä.

Johtokunta hyväksyi sopimuksen kokouksessaan syyskuussa. Pidimme erittäin myönteisenä sitä, että tuttujen, hyväksi havaittujen ja jäsenkunnan arvostamien yrittäjien kanssa voitiin sopia jatkosta hyvissä ajoin. Uskon, että Klubin jäsenten ja toiminnan kannalta tehty sopimus on molemmin puolin hyvä. Sisällöllisesti sopimus on pitkälti entisen kaltainen, mitään ravintolatoimintaan liittyviä olennaisia muutoksia siihen ei tarvinnut tehdä. Jatkuvuuden turvaaminen antaa myös pohjaa ravintolan markkinoinnille, jota pidän tärkeänä myös klubin talouden kannalta. Markkinointia on valmisteltu kesän kuluessa yhteistyössä yrittäjien kanssa toivoen erityisesti, että Klubin laaja jäsenkunta käyttäisi sen tarjoamia palveluita hyväkseen myös yritys- ja yksityistilaisuuksien toteuttamisessa.

Klubimme sai vieraakseen syyskuussa Janacek-kuoron, vastavierailulle oman kuoromme esiintymismatkasta Prahaan. Vierailun yhteydessä

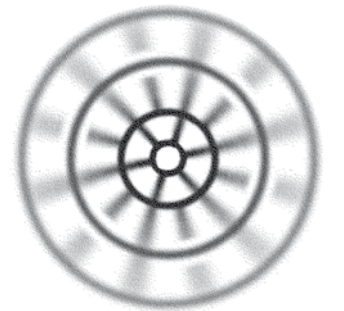
päätettiin kokeilla uudenlaista klubiohjelmaa, kuoroillallista, jonka uskon olevan hieno tapahtuma. Kuorojemme yhteiskonsertti Nummen kirkossa on myös koskettavan juhlava kokemus. Janacek-kuoro esiintyi myös Tempeliahaukion kirkossa sekä messussa että pitäen siellä promenadikonsertin.

Vuoden 2013 toimintaa ja sen pohjana olevaa budjettia valmistellaan parhaillaan, jotta ne olisivat esiteltävissä marraskuun syyskokouksessa. Talouden pohja on kohtuullisessa tasapainossa, mutta ei kuitenkaan salli merkittäviä lisäkuluja myöskään ensi vuonna. Lähtökohtana onkin klubitoiminnan jatkaminen nykyisessä laajuudessa ja toimikuntien budjettien pitäminen tarkasti tämänvuotisella tasolla. Eräät johtokunnan jäsenet ovat ns. vaihtovuorossa, ja heidän tilalleen on valittava uudet vastuuhenkilöt. Klubin jäsenoiminta on ratkaisevasti toimikuntien ja niiden puheenjohtajien vapaaehtoistyön varassa. Olemme onnistuneet löytämään näihin tehtäviin erinomaiset henkilöt, joita saamme kiittää korkeasta osaamisesta ja vastuunkannosta. Uskon, että joukostamme löytyy myös hyvät seuraajat nyt erovuorossa olleille henkilöille.

Klubin johtokunta paneutuu yhdistyksen ja kiinteistön muodostamaan taloudelliseen koko-

naisuuteen seuraavassa kokouksessaan pyrkien arvioimaan keskipitkällä ja pitkällä tähtäyksellä talouden pohjaa ja lainankantokykyä. Vaikka omaisuutemme kattaa hyvin nykyisen kokonaisvelan, on aina varauduttava myös kiinteistön kunnostamiseen, vaikka se ei juuri nyt olekaan kaikkein ajankohdaisiin tehtäviin. Omistamaamme kiinteistöön ei saisi syntyä merkittävää korjausvelkaa, vaan kunnostustarpeet tulee arvioida riittävästi ennalta.

Johannes Koroma

Hyvät Klubiveljet

Toiminnanjohtajalta

Raimo Ilveskero

Alkaneen syksyn ohjelma- ja harrastustoiminta on vastaanut klubilaisten odotuksia, minkä johdosta osallistuminen on ollut erittäin korkea. Se ilahduttaa järjestelyistä vastaavia ja kannustaa kehittämään klubielämän sisältöä. Tässä yhteydessä on aina kuitenkin muistutettava ilmoittautumisen tärkeydestä. Etenkin erikoisiltojen ruokailujen järjestely on ravintolalle suuri haaste eikä sitä helpota osallistumisen häilyvyys.

■ ■ Tämän lehden mukana jaetaan ravintolamme uusi esite. Se on tarkoitettu muistutuksena jäsenistölle mahdollisuuksista järjestää yksityistilaisuuksia Klubin ravintolassa. Se on myös hyvä vieminen työpaikalle ao. tapahtumajärjestäjän ja tilaajan tutustuttavaksi.

Loppusyksyn ohjelma tar-

joaa monia mielenkiintoisia tapahtumia, joihin uskon osallistumisintoa edelleenkin riittävän. Viikkotiedote kertoo viimeiset tarkennukset ja mahdolliset muutokset, joten tiedote on seuraamisen arvoinen.

Klubin nettisivusto uudistetaan viestintätoimikunnan esityksestä ja johtokunnan päätöksellä. Sivuston ilme, käytettävyys ja ylläpito ajantasaistuvat. Monipuolinen sisällön tarjonta jatkuu. Sivusto tullaan ottamaan käyttöön viimeisten testausten ja tarkennusten jälkeen syksyn aikana.

Syyskuun aikana on järjestäytyneet työryhmä uuden jäsenluettelon valmistelemiseksi. Suuri osa pohjatyöstä on tehty ja uusi painettu matrikkeli jaetaan vuoden viimeisen klubilehden kanssa joulukuussa.

Jäsenmäärämme ylitti keväällä 3000 ja se on edelleen kasvussa. Onkin edelleen syytä korostaa kummien roolia uuden hakijan ja jäsenen perehdyttämisessä. Nettisivustolla on hakulomake, mikä sisältää myös hyvät ohjeet. Hakijalle on perusteltua esitellä Klubin toimintaa ja jäsenen velvollisuuksia suurella huolellisuudella.

Alahuoneen käyttö on jatkunut virkeänä. Sikarikaappeja on saatu lisää. Niiden kysyntä on ollut runsasta. Klubimestareilta voi tiedustella vapaita kaappeja. Digi- ja luontokuvaillan kuvia katsottiin alakabinetin television ruudulta, mikä paransi

merkittävästi katselunautintoa. Bridgen ja skruuvien pelaajat ovat myös löytäneet oman peilitilansa kabinetista.

Vaikka monet puitteet ovat kehittyneet, ei yli 50-vuotias talomme nuoruus vuosien saatossa. Kadun painuman johdosta viemäriputki oli litistynyt kasaan odottamatta ja erityisesti pyytämättä. Kiinteistöyhtiö päivittää ylläpito- ja korjaussuunnitelman. Sen perusteella saamme käsityksen korjaustarpeista ja niihin liittyvistä kustannuspaineista. Katutason huoneisto vapautuu kevään aikana. Klubin talouden kannalta on tietysti ensiarvoisen tärkeää, että sopiva vuokralainen löytyy nopeasti.

Ensimmäisen vuoden toiminnanjohtajana uutena projektinani on vuoden 2013 budjetin valmistelu. Toimikunnat ovat työnsä hoitaneet. Hallinnon osalta pyrimme niin huolelliseen tarkasteluun, että kuluerät ja kolme merkittävää tuottoeräämme – vuokrat, ravintola ja jäsenmaksut eivät aiheuta pettymyksiä. Tässä taloustilanteessa onkin ensisijaisen tärkeää pystyä kattamaan lainanhoitoa jopa etuajassa niin Klubin kuin sen kiinteistöyhtiön osalta. Taloustoimikunnan ja johtokunnan valmistelu tulee esityksenä Klubin syyskokoukselle 22.11.

Raimo Ilveskero

Aktiivinen klubisyys jatkuu

Päätoimittajalta

Leif Eklöf

Metsästäystä on harrastettu klubilaisten keskuudessa aivan ensimmäisistä vuosista lähtien. Viime vuosisadan alussa klubilaisilla oli jopa oma metsästysmajansakin. Vuosittain innostuneita harrastajia on osallistunut metsästysretkiin niin kotimassa kuin ulkomaillakin. Saaliina on ollut jäniksiä, kauriita, hirviä, villisikoja ja fasaaneja. Metsästysharrastusta tukemaan on järjestetty tänäkin vuonna metsästysaseiden kohdistusammuntoja.

■ ■ Tämän lehden cover storynä on Janne Virkkusen selostus metsästäjiemme matkasta Namibian savanneille. Kuten odottaa saattoi, saaliit olivat tavallista eksoottisempia.

Monet muutkin harrastukset, kuten alkukesän veneretki ja syksyinen kalastusretki, ovat esillä. Tennistä ja golfia sekä

biljardia ja skruuvia on pelattu. Kirjallisuus ja kuvataiteet ovat kuuluneet ohjelmaan. Myös historiaa on tutkiskeltu. Maanpuolustuskerholaiset kävivät tutustumassa Kauhavalla Lentosotakouluun. Vironkielen harrastajat vierailivat Naissaressa ja luontokuvaustakin on harjoitettu.

Lehdestä löytyvät myös selostukset perinteisestä rapuilusta ja syksyn gourmet-illasta, jossa teemana olivat nahkaiset ja sorsa.

Kuten toiminnanjohtajamme omassa kirjoituksessaan kertoo, on vuoden 2012 jäsenluettelo työn alla. Vuoden 2010 luettelosta voi havaita, että varsin monet jäsenet esiintyvät siinä ilman valokuvaa. Luettelon käyttöarvo kuitenkin paranisi huomattavasti, jos kaikista jäsenistä olisi siinä kuva. Jos kuva on niin vanha, että tunnistaminen ei siitä onnistu, olisi toivottavaa, että luetteloon saataisiin tuorempi kuva. Kuvasi voit lähettää toimistoon osoitteella sihteeri@klubi.fi

Samaan osoitteeseen lähetetään muutokset sekä postitusosoitteeseen että sähköpostiosoitteeseen. Nämä kannattaa pitää ajan tasalla. Näin saat klubilehden sekä sähköiset viikkokirjeet. Tämän lehden liitteenä on jälleen loppuvuoden ohjelma, mutta ohjelmaan tulee väistämättä muutoksia ja niistä kerrotaan viikkokirjeissä sekä nettisivuilla.

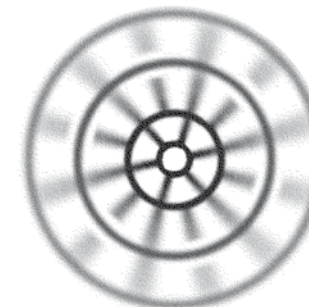
Lokakuussa ohjelmassa on

jälleen sotilaspolitiikkaan liittyviä tapahtumia. Klubiveljemme Kim Jäämeren ilmailun illassa kerrotaan ilmavoimista puolustusvoimauudistuksessa. Uusi sotilaspolitiikan iltojen vetäjä Jaakko Savisaari kertoo Yhdysvaltojen puolustuspolitiikasta. Marraskuun alussa tarkastellaan kunnallisvaalien tuloksia. Kuoromme ja orkesterimme esiintyvät jälleen lukuisissa tilaisuuksissa.

22.11. on syyskauden eräs tärkeimmistä illoista. Vuorossa on Klubin syyskokous, jossa valitaan erovuoroisten tilalle uudet johtokunnan jäsenet. Katso tässä lehdessä oleva kokouskutsu.

Hyvää syksynjatkoa

Leif Eklöf
Päätoimittaja

Kantapöydässä

Ettei köy niin kuin...

– HYVÄÄ alkavaa syksyä, veljet! Miten suvi sujui?

– Siinähan se, säitä ja sateita pidellessä.

– Oli poutaakin, kuukauden lomalla kaksi päivää ja risat. Iloitsin niistä.

– Sama täällä. Me yksinkertaiset löydämme ilomme vähästä.

– Ja kestämmme moninkertaiset murheet.

– KATSELITTEKO olympiaki-soja?

– Sadepäivinä oli hyvää aikaa kastella.

– Ei sielläkään päivä meille paljon paistanut.

– Toivathan naiset mitaleja... ja Pielaveden Antti. Iloitkaamme niistä.

– Mehän pärjäsimme suhteellisen hyvin. Väkilukumme on vajaa promille maailman väkiluvusta, kolme mitaliamme ylittää mukaan USA:n sekä Kiinan tasolle.

– Taisit opetella koulussa joukko-oppia.

– Entä menestyksemme paralympialaisissa? Saimme kuusi mitalia, joista neljä kultaista.

Lisäksi tuli 11 pistesijaa, joista kuusi lähes pronssinväristä. Se osoittaa, että vielä elää isäin henki.

– On meillä aihetta kansalliseen ylpeyteen monilla muillakin aloilla. Ajatelkaamme vaikka

säveltäjiämme, kapellimestareitamme, laulajiamme ja soitajiamme maailman estradeilla.

– Sävelkorvamme ei paleltunut kokonaan talvisodassa.

– Uuden musiikkitalon pihalla haukikin laulaa.

– KUUNTELITTEKO kielikortvallanne olympiakisojen selostajia?

– Nokkelia ja asiantuntevia poikia nuo Jukolan, Tiilikaisen ja Noposen seuraajat.

Muutammat puhuvat tosin niin nopeasti, ettei saa selvää sanoista.

– Tuntuu kuin kilpailisivat siitä, kuka ehtii sanoa useamman sanan sekunnissa.

– Liian nopeasti puhuminen on yksi kansantaudeistamme, varsinkin nuorilla.

– Toinen on niiko- niikutelu, oppineillakin. Kaveriporukoissa kerätään joskus

kiroilusakkoa, Yle voisi perii samaa niikuttelusta.

– Uutisvuodon kaksi vakiesiintyjää kilpailee siitä, kumpi nauraa enemmän omille vitseilleen.

– Vaimoni on toista maata. Hän sanoo joskus hupiohjelman jälkeen, että olipa hyvä ohjelma, meinasin melkein naurahdaa.

– NOKIA esitteli uuden Lumia 920-älypuhelimien ja mokasi älyttömästi.

– Uuden aparaatin nimeksi sopisi tuon tarujen kurtisaanin nimen sijaan paremmin

Lume-puhelin.

– ??

– Sen ottamaksi ilmoitetut kuvat ottikin korvaava lumekamera.

– Mistähän tuo nimi älypuhelin?

Se on pienoistietokone, jonka käyttäjältä vaaditaan älyä huomata, että sillä voi puhuakin.

– Milloin mahtavat tulla myyntiin?

– Hevosmiesten tietotoimisto kertoo Elopun luvanneen, että lumen tulon aikoihin.

– PERUSSUOMALAISILTA eivät puheenaiheet ja murheet lopu. Helsingin piirin puheenjohtaja, tupla-euroopanmestari Juha Väättäinen yritti

jäljitellä johtamiskulttuurissa puolueen puheenjohtajaa. Eihän se sopinut. Piiri erotti hänet ja Iso-Timo

nykäisi Julma-Juhalta maton alta. Mikä sopii Jupiterille, ei sovi asteroidille.

– Muistan Juhana kirit Helsingin EM-kisoissa. Ne olivat komeaa katseltavaa.

– Saapas nähdä, onko kirkkyky yhä tallella, vai joutuuko hän kuulemaan

vahvemmiltaan tunnetun Nurmi-tokaisun: ”Huonosti harjoitellut.”

– Eduskunnan suuressa salissa esitetyn anteeksipyyntönsä hän oli harjoitellut hyvin.

– KUNNALLISVAALIT sotkevat Suomen politiikkaa. Ne heijastuvat euro-kriisiin

hoitoonkin, vaikka EU-asiat eivät kuulukaan kuntien toimialaan.

– Välttämätön kuntauudistus viivästyy, armeijan, poliisilaitoksen ja muiden

turvajärjestelmien kehittäminen lykkääntyy. Naapurimme hymyilivät leveästi meidän miina-kiellollemme, ja nyt he virnis-televät kultahampaat välkkyen,

jos joudumme vielä luopumaan yleisestä asevel-

vollisuudestakin, jota uhkaa ar-

vostettu komentajamme väläytteli maanpuolustus-

kurssin avajaisissa.

– Naapurillamme on aikaa ja rahaa kouluttaa kurkiakin.

– Onneksi moni homma jää heiltä kesken, Suomen valloittaminenkin kahdesti toisessa maailmansodassa.

– Ei Putinkaan vienyt lumikurkia perille asti.

– Meidän presidenttimme kantaa iloksemme enemmän huolta ihmisistä.

– Marskin muistoakin pyrkivät mustaamaan vain ylen harvat.

– ISOT MIEHET roikkuivat kuukausia löysässä hirressä, kunnes valtakunnan toiseksi

korkein syyttämättä jättäjä avasi solmun.

– Ikää lisää oppi kaikki, sanoivat Finnairin ja Ilmarisen johtajat.

– Ken elää, hän näkee, ja ken näkee, hän elää.

– Kaksi moitetta jäi kellumaan ilmaan: Finnairin pääjohtajan moite poliisille ja

ministeri Hautalan moite etiikan unohtamisesta asunto-

kaupassa: Ei riitä, miten tekee, vaan on otettava huomioon myös se, miltä tekeminen näyttää! Olisi ollut näytön paikka.

– TERVEISIÄ Rovaniemeltä!

– Kävitkö markkinoilla?

– Juhlittiin Suomen peruskoulun toiminnan alkamista. Se käynnistyi 40 vuotta sitten Lapissa.

– Kovin kiisteltyä se alkoi.

– Rovaniemellä ei kiistely enää. Vanhaa rinnakkaiskoulujärjestelmäämme pidettiin yhteiskunnallisen säätyjaon jään-

teenä.

– Oho!

– Kyllä vain. Enää eivät asuinpaikka, vanhempien yhteiskunnallinen asema tai

varallisuus ratkaise lasten pääsyä lahjojen edellyttämälle opintielle. Illallispöydässä

istui lähelläni kaksi professoria, joista kummallakaan ei olisi ilman peruskoulua ollut mahdollisuutta päästä opiske-

lemaan.

– No, joo... kuulee joskus moitteitakin.

– Ei mikään ole täydellistä. Jatkuva kehittäminen tämäkin koulu vaatii. Rovaniemellä varoiteltiin nykyisiä ja tulevia koululaitoksemme kehittäjiä ja päättäjiä heittäytymästä lepäämään laakereille, ettei käy niin kuin – Nokialle.

Pöytälainen

KLUBIN KAIKKI KUNNIAJÄSENET JA VALINTAVUODET 1921-2012

Liikanen Herman 1921 †
Äyräpää Matti 1922 †
(vuoteen 1876 Europaeus,
Matias Anselm)
Jalava Antti †
(vuoteen 1906 Almberg,
Anton Fredrik)
Kovero Karl August 1926 †
Lähteenkorva Aksel August
1926 †
Snellman Karl 1926 †
Snellman Wilhelm 1926 †
Soini Aksel Wilho 1926
(vuoteen 1877 Hoffrén)
Stenbäck Josef Daniel 1926 †
Streng Adolf Woldemar 1926 †
Wialen Albert Olivier 1926 †
Sipilä Walter 1929 †
Paloheimo Karl Alfred 1929 †
(vuoteen 1906 Brander)
Laine Odert 1930 †
Tarjanne Onni Alcides 1942 †
(vuoteen 1906 Törnqvist)
Komppa Gustaf 1926 †
Sadeniemi Yrjö Jaakko 1944 †
Kilpinen Oskar Esaias 1945 †
Renqvist Alvar 1947 †
Renvall Henrik (Heikki)
Gabriel 1948 †
Wartiovaara Arvi Kustaa
Aleksanteri 1949 †
Vuorenlehto Eino 1953 †
Vähäkallio Toivo Reijo 1953 †
(vuoteen 1906 Vilander, Toivo
Fredrik)

Wihuri Antti Taavetti 1953 †
(vuoteen 1906 Jansson,
Anton David)
Talas Onni Eugen Aleksander
1956 †
(vuoteen 1895 Grathshoff)
Leikola Erkki Ensio 1967 †
(vuoteen 1906 Leidenius)
Gulin Lauri Johannes 1960 †
Havulinna Aulis 1963 †
(vuoteen 1906 Hummelin)
Virkkunen Helge Erik 1963 †
Lappi-Seppälä Jussi 1964 †
(vuoteen 1915 Seppälä)
Pernaja Veli Antero 1964 †
Klinge Paul 1969 †
Angervo Tauno Pietari 1973 †
Saarinen Severi Mikael 1973 †
Saarenheimo Eero Johannes
1982
Brotherus Karl Henrik (Heikki)
1982 †
Helminen Tauno Olavi 1982 †
Sipilä Sauli Fredrik 1982 †
Ylppö Arvo Henrik 1982 †
Keinonen Akseli Alfred 1986 †
Toivonen Kalevi M.A. 1985 †
Risku Auri Heikki Salomon
1986 †
Salonen Erkki Aarre Kalevi
1996 †
Paaermaa Pauli Fredrik 1991 †
(vuoteen 1939 Berglöf)
Vuoristo Aatu Aapeli 1991 †

Pohtola Mikko 1992 †
kunniaapuheenjohtaja 2002
(vuoteen 1936 Österholm
Arvo Mikael)
Henttonen Antti 1996
Somerto Pentti Antero 1996 †
(vuoteen 1935 Sundsten)
Walli Aarno 1996 †
Alaviuhkola Risto Antero 1998
Saarela Mauno Johan 1998
Höysti Matti 2001
Kolve Pertti 2001
Enäjärvi Martti 2002
kunniaapuheenjohtaja 2007
Henn Karl-Heinz 2002
Papinniemi Eino 2004
Ritvos Pekka 2005 †
Liusvaara Jouko 2007
Pitkänen Weijo 2008
Viljanen Matti 2008
Packalén Matti 2010
Virkkunen Pertti 2010
Larmola Yrjö 2010
Tuomi Tuomo 2011 †
Turunen Timo 2012

Enemmän tietoa kunniajäsenistä löytyy kirjasta ”130 vuotta Helsingin Suomalaisen Klubin toimintaa”. (Viimeisten kolmen vuosikymmenen vaikuttajat), (s 114).

KUTSU KLUBIN SÄÄNTÖMÄÄRÄISEEN SYYSKOKOUKSEEN

■ ■ Klubin sääntömääräinen syyskokous pidetään torstaina 22.11.2012 alkaen klo 18.00 Klubin tiloissa Kansakoulukuja 3 Helsingissä. Kokouksessa mm. vahvistetaan tulo- ja menoarvio sekä päätetään liittymismaksun ja jäsenmaksun suuruudesta sekä valitaan johtokunnan jäsenet erovuoroisten tilalle ja käsitellään muut Klubin sääntöjen 9. pykälässä mainitut syyskokouksessa käsiteltävät asiat.

Klubin puheenjohtaja Johannes Koroma on toiminut johtokunnan puheenjohtajana ensiksi yhden kauden (vanhojen sääntöjen mukaisesti) 2009 ja sen jälkeen yhden kolmivuor-

tiskauden 2010 – 2012. Koroma on siis erovuorossa vuoden 2013 alusta lukien. Sääntöjen 14 §:n voimaantulosäännöksen mukaan Koroma on uudelleenvalintakelpoinen siten, että puheenjohtajuus kestää yhteensä kuusi vuotta. Hänet voidaan siis valita puheenjohtajaksi kahdeksi vuodeksi 2013 -2014.

Olli Alho on toiminut johtokunnan jäsenenä vuosina 2006 – 2008 ja 2010 – 2012. Alho ei ollut johtokunnan jäsen vuonna 2009. Alho on siis erovuorossa 2013 alusta, mutta uudelleenvalintakelpoinen, koska ei ollut erovuorossa tullessaan takaisin johtokuntaan vuoden poissaolon

jälkeen.

Tänä vuonna Jari Karpakka ja Pekka Rapila tulevat toimineeksi johtokunnan jäseninä yhtäjaksoisesti kaksi kautta ja ovat erovuorossa eivätkä siis ole uudelleenvalintakelpoisia.

Johtokunnan jäseninä jatkavat Juha Kojonen, Jere Lahti, Henrik Lamberg, Jarmo Pekkala ja Matti Saari.

Syyskokous valitsee puheenjohtajan ja kolme jäsentä.

Johtokunta valitsee varapuheenjohtajan keskuudestaan.

*Helsingissä 08.10.2012
Johtokunta*

Helsingin Suomalaisen Klubin kuva-arkisto

Kirjoitin edellisen kerran vuosi sitten lehdessämme Klubin kuva-arkistosta. Valokuva-arkisto on sen jälkeen täydentynyt, ja onkin aihetta muistuttaa erinomaisesti mahdollisuudesta kuvien katselulla palauttaa mieleen yhteisiä klubikokemuksia.

■ ■ Tämän kirjoittajalla valokuvien katseluun liittyy mieluinen kuva pölyttyneistä albumeista. Klubin kuva-arkisto on kuitenkin tehty tarjoamaan aivan toisenlaisia kokemuksia. Se on kerätty Klubin omista tapahtumista. Siinä on tallennettuna kuvia eri tilaisuuksien esiintyjistä, usein myös tilaisuuksissa olleista klubilaisista puoliso-

neen. Tarkoitus on siis ollut ja on tehdä kuva-arkistosta meidän Klubimme oma albumi, joka on sähköisessä muodossa tavoitettavissa kaikkialla, missä vain on internet-yhteys.

Tähän mennessä katseltavaan muotoon on siirretty lähes 500 kuvaa noin 50 eri tilaisuudesta vuosilta 2010, 2011 ja 2012 ja kokoelma täydentyy luonnollisesti koko ajan. Viimeksi siihen on tallennettu kuvat mm. Klubin veneretkistä 1.6.2012, Klubin avaamisesta 13.8.2012 uutispuuron merkeissä ja rapujuhlastamme 30.8.2012.

Kuvakokoelma on Klubin sisäisillä jäsenivuilla ja siihen

pääsee tutustumaan Klubin nettisivuilla olevien ohjeiden mukaisesti jäsenkortin tunnuksilla, joita avattava ohjelma kysyy kirjautumisen yhteydessä. Kun nettisivuilla on myös ohjeita kuvien mahdollisesta käyttämisestä muuhunkin tarkoitukseen kuin katseluun, ei siitä ole tässä aihetta enempään. On syytä todeta, että kuvat on sijoitettu vain jäsenille tarkoitetuille Klubin sisäisille nettisivuille mm. sen vuoksi, että klubilaisia kuvataan ja kuvia julkaistaan tässä kuvalbumissa ilman että kuvattavilta kysyttäisiin erikseen lupaa.

Elias Iirola

Metsästysretki Namibian

SAVANNEILLE

Metsästys on hieno harrastus, joka tunnetusti tarjoaa kokemuksia ja elämyksiä lajin harrastajille. Olin ollut eteläisessä Afrikassa monta kertaa, mutta aina kameran kanssa. Eläimet olivat minulle tuttuja, mutta nyt olin ensi kertaa menossa Namibiaan kiväärin ja kameran kanssa.

*Jürgen, Samuel ja Laani
lähdössä jäljittämään kudua.*

Metsästysretki Namibian savanneille

Jürgen, Kalle ja Vekku Onguman leiripaikalla, jossa istuimme illat nuotion ääressä.

■ ■ Olimme sopineet jo vuotta aikaisemmin, että toivoretki Namibian savanneille tehdään huhtikuun puolivälissä. Mukana olivat Pertti (Vekku) Virkkunen, Jukka (Muke) Virkkunen, Kalevi (Kalle) Karenius, Tapio (Tapsa) Lehikoinen, Jaakko (Jaska) Lehto, Juhani Tukeinen, Pentti (Pena) Huvinen, Rainer (Laani) Wulff ja tämän kirjoittaja Janne Virkkunen. Vain Pena ja Tapsa eivät ole klubimme jäseniä – ainakaan vielä.

Jännitystä ja odotusta oli ilmassa, kun tapasimme Helsin-

gin lentoasemalla sunnuntaina 15. huhtikuuta. Muke, Jaska, Kalle ja Jussi ovat kokeneita Namibian kävijöitä. Me muut olimme ensikertalaisia, vaikka metsästämisestä meillä kaikilla on vuosien tai vuosikymmenten kokemus.

Lento Frankfurtin kautta Namibian pääkaupunkiin Windhoekiin vei lähes 15 tuntia ja perillä Windhoekin auringossa olimme aamulla kello 6. Aikeroa ei ole, joten matkarasituksen on sen mukaisesti vähäistä.

Lentokentällä meitä oli vas-

tassa Jürgen Rumpf, jonka kookas hahmo on monelle suomalaiselle metsästäjälle tuttu. Jürgen on ystävällinen kolmannen polven namibialainen, joka puhuu afrikaansin ja saksan lisäksi hyvää englantia. Jürgen oli retkemme isäntä ja tukikohtamme Combumbin farmin omistaja.

Lentokentältä suuntasimme asebyrokratian koettelemusten jälkeen kohti Windhoekia, jossa meitä odotti baarin lisäksi hyvin varustettu kauppa, joka tarjoaa palveluksia myös saksaksi ja englanniksi. Paidat ja kengät

Jürgen ja entinen ammattimetsästäjä Denji Onguma lodgessa paperitöiden ääressä.

tekivät kauppansa ja jälkeen tulevia neuvon ostamaan namibialaiset metsästyskengät. Ne ovat äänettömydessään aivan ylivoimat esimerkiksi tavallisiin lenkkikenkiin verrattuna.

Ajo Combumbiin kesti kaksi ja puoli tuntia. Matka ei ole kovin pitkä, mutta moottoritien jälkeen siirryttiin hiekkateille, joita sateet ovat vaurioittaneet ja ajo on sen mukaista. Teitä ei ole viemäroity, joten ne nielaisevat sateen hyvin huonosti. Nelivetoautokin on kovilla.

Jürgenin tarina

Jürgenin oma tarina on pala Lounais-Afrikan ja Namibian omaa kehitystä, jossa Martti Ahtisaarella oli suuri rooli maan itsenäistyessä 1990-luvun alussa. Iltojen keskusteluissa Jürgen muistikin kehua ja kiittää Ahtisaaren panosta Namibian hyväksi moneen kertaan.

Combumbin tilan perusti Jürgenin isoisa, joka tarttui Kansainliiton tarjoamaan mahdollisuuteen muuttaa Pohjois-Saksasta siirtolaiseksi Namibiaan vuonna 1928. Isoisa oli

perheensä kolmas lapsi eivätkä olot natsien nousun aikaisessa Saksassa olleet häävit.

Päätös oli rohkea, koska Namibiassa ei tuohon aikaan ollut mitään. Isoisän hankkeita rahoitti myös Amerikan setä, joka lapsettomana antoi tälle rahaa elämänmuutoksen tekemiseen. Isoisa osti tilan maat huutokaupasta ja farmin perustaminen alkoi. Talon paikan määrätti vesi, jota löytyi vain muutaman metrin syvyydestä.

Isoisa lähetettiin muiden saksalaisten tapaan toisen maa-

Metsästysretki Namibian savanneille

ilmansodan jälkeen keskitysleirille Etelä-Afrikkaan, josta hän palasi vasta vuonna 1947.

Jürgen lunasti tilan myöhemmin isältään, joka muutti vaimonsa kanssa Windhoekiin. Rahoilla vanhemmat ostivat muutamia asuntoja, joita vuokraamalla he elävät, sillä Namibiassa ei ole pohjoismaista sosiaaliturvaa.

Combumbi on iso tila, yhteispinta-ala 370 neliökilometriä, joten savannia riittää eläimille. Tilan pääelinkeino oli pitkään lihakarjan kasvatusta, mutta viime vuosina rinnalle on noussut metsästys, joka tuo jo puolet kaikista tuloista. Jürgen ja hänen viehättävä vaimonsa Meyke hoitavat vuodessa 10-12 ryhmää, jotka viipyvät paikalla keskimäärin viikon.

Metsästys alkaa

Tulopäivänä kohdistimme aset metsästys alkoi vasta tiistaina. Joukkomme oli sen verran suuri, että se jaettiin kolmeen ryhmään. Metsästys sinällään tarkoittaa istumista jeepin lavalla ja eläimiä etsitään loppumattomalta näyttävältä puskiensa peittämältä savannilta pölisevilä hiekkateilla.

Jeepin lavalla on ampujien lisäksi alkuperäiseen mustaan väestöön kuuluva jäljittäjä eli tracker. Hän tarkkailee herkeämättä ympäristöä ja pystyy hämmästyttävästi erottamaan eläimet vielä iltahämärän koittaessa. Kun päästään ampu-

maetäisyydelle usein hiipien puskiensa lävitse, jäljittäjä pysyttää kolmijalkaisen tuen, jolta varsinainen ammunta 100-200 metrin päästä tapahtuu. Se tietää vähemmän haavakkoja ja on ihan järkevää ja hyvää metsästyskulttuuria.

Ensimmäinen metsästyspäivä oli kylmä. Lämpöä oli vain viitisentoista astetta, sataa tihuti. Tällaista tämä tulee olemaan, ajattelin.

Jäljitimme naapurin isännän Willin ja trackerin Davidin kanssa oryxia. Se oli ensikertalaiselle jännittävää puuhaa. Tulimme puskan taakse eläinten juomapaikalle. Sain yrittää ensimmäisenä. Jäimme viimeisen puskan taakse, Will otti kolmijalkaisen tuen ja repi oksia varovasti syrjään. Vihdoin syntyi ampumalinja.

Pulssini kiihtyi ja hengitykseni tihentyi. Rauhoitu, Will sanoi ja otti olkapäästä kiinni. ”Hengitä. Se on vain härkä, jolla on erilaiset sarvet.”

Iso oryx makaili maassa. Will ja David vihelsivät ja oryx nousi. Tähtäsin, ammuin, osuin ja eläin putosi maahan. Se jaksosi vielä muutaman sata metriä ennen kuin se lopetettiin puskan alle. Olin ampunut ensimmäisen eläimeni Namibiassa.

Päivän saalis oli muutoinkin hyvä, kudu, oryxia jnpp. Oli aihetta riehakkaaseen iltajuhlaan ja sellainen siitä myös tuli. Hyvän aterian jälkeen istuimme kuistilla, jossa baari oli auki ai-

van sen mukaan, mitä mieli teki.

Seuraavina päivinä metsästys muuttui rutiiniksi. Nousimme yhdeksältä autoihin ja palasimme lounaalle puolen päivän maissa. Siestan jälkeen lähdimme takaisin metsälle puoli kolmen aikaan. Metsästys päättyi auringonlaskuun puoli kuuden jälkeen.

Päivätkin lämpenivät takaisin 25 asteeseen, sade häipyi ja runsaan kymmenen asteen yöt viileitä.

Kokeneet Namibian kävijät olivat jo aiemmilla retkillä ampuneet kotinsa täyteen trofeita, joten he eivät juuri ampuneet. Saalilla on nimittäin hintansa. Oma oryxini maksoi 400 euroa ja myöhemmin ristikkoon tullut antilooppi 390 euroa.

Combumbissa pystytään majoittamaan 10 metsästäjää kahden hengen huoneisiin, jotka on varustettu lukollisella asekaapilla sekä suihku- ja WC-huoneella. Tilan vesi on moitteetonta ja juomakelpoista. Tilalla on myös kohtalainen langaton verkko ja matkapuhelinlinkin toimii.

Jürgen ja Meyke pitävät hyvää huolta vieraistaan. Aamupala, lounas ja illallinen tarjotaan päätalon ruokasalissa. saatoimme jopa seurata jalkapallon mestarien liigan ottelua Bayern München-Real Madrid, joka päättyi rangaistuspotkuihin ja suursuosikki Realin tipahtamiseen. Tulos tietenkin miellytti isäntäpariamme.

Kalle ampui taiten Springbokin, jota Samuel jäljitti.

Metsästysretki Namibian savanneille

Janne ja kaadettu Oryx.

Vauhdikkaiden ensimmäisten iltojen joukkueemme alkoi hyytyä iltaisin kymmenen yhdentoista välillä.

Etoshan luonnonpuisto

Lauantaina lähdimme kohti kuuluisaa Etoshan luonnonpuistoa, joka sijaitsee Angolan rajan tuntumassa. Etosha on Krügerin ohella eteläisen Afrikan kuuluisimpia luonnonpuistoja. Ohjelmassa oli myös metsästystä, tosin tietenkin puiston ulkopuolella.

Onguma Lodgessa meitä odotti afrikkalainen telttaleiri ja sitä hoitava pariskunta Deni ja Carmen. Deni osaa asiansa, sillä hän on entinen ammattimetsästäjä (mm. noin 70 leijonaa).

Carmen on hänkin saksalaisen maahanmuuttajaperheen jälkeläinen.

Onguman omistaa eteläafrikkalainen miljonääri, joka ajaa leirille parituhatta kilometriä Kapkaupungista.

Leirissä on kahden hengen puulattiaisia telttoja sänkyineen. Teltan takana on katollinen uloke, jossa on suihku ja WC. Vettä tosin joutuu suihkussa laskemaan viitisen minuuttia ennen kuin se muuttuu lämpimäksi.

Metsästys tuotti joukon kohteita antiloopeja, mutta kaitvattu kudu jäi ampumatta. Laani ampui mamba-käärmeen Denin kehotuksesta. Jürgenilta opimme, ettei mambaa oikeastaan pitäisi tappaa, vaikka se myr-

kyllinen onkin.

Leirielämä noudatti Combumbin kaavaa, mutta ruokaa tehtiin myös nuotiolla ja illat istuimme nuotion ympärillä. Saatoimme myös juoda runsaat kaatoryypyt.

Vanha sanonta on, että vaihtelu virkistää ja niin se virkisti meidänkin seuruettamme. Jaska, Jussi ja Kalle saivat lisäjännitystä elämäänsä, kun he pääsivät poliisin kanssa ajamaan takaa salametsästäjää. Mies jäi kiinni muutamassa tunnissa.

Salametsästystä on Namibiassa edelleen, Vaikka rangaistus voi ensikertalaisella olla kymmenenkin vuotta. Uusijat joutuvat lusimaan helposti 20 vuotta.

Jaska ja kaatamansa impala. Kuvat: Retken osallistujat

Paras tracker

Combumbin tilan paras tracker Samuel on todennäköisesti entinen salametsästäjä, jonka Jürgenin isä palkkasi riistanhoitajaksi ja yllättäen salametsästys tilan mailla loppui siihen.

Deni ja Carmen ovat viehättävä pariskunta, joka asuu sananmukaisesti talossa, joka on kaukana kaikesta. Kysyin eräänä iltana Carmenilta, missä he viettävät lomansa. Carmen vastasi käyneensä kerran Saksassa ja se riitti. ”Sinne en mene enää koskaan. Pysymme täällä,” Carmen sanoi Afrikan pimeässä illassa. Siihen ei ole paljon lisättävää.

Etoshan luonnonpuisto on koko päivän retki. Siellä törmää

Jurassic Park –elokuvan maisemaan ja eläinpaljouteen – ilman dinoja tietenkin. Kirahveja, antiloopeja, springbokeja, seeproja ja sikoja on laumoittain. Näkymä on yksinkertaisesti huikaiseva.

Tiistaina eli viimeisenä iltana Ongumassa Jussi kiitti Deniä ja Carmenia tavalla, joka ei unohtu. Jussi puhui saksaksi niin kauniisti ja sympaattisesti, ettei sitä voi paremmin tehdä. Elämässä on unohtumattomia hetkiä, mutta tätä Afrikan yössä pidettyä puhetta en unohtakaan.

Palasimme Combumbiin jätettyämme Jussin lentokentälle. Pena ja Tapsa olivat jääneet porukasta jo menomatalla Etos-

haan.

Metsästys jatkui torstaina. Istuin Jürgenin kanssa kytiksellä tornissa. Puhuimme hiljaisella äänellä Jürgenin suvun historiasta ja katselimme, kun kudut kiertelivät nuolukiveä. Suuri kudu jäi saapumatta ja minulta kudu ampumatta. Jürgenin linja oli selkeä: vain hänelle kelpaava kudu on ampumiskelpoinen.

Laani onnistui kudu-jahdis- sa ja Vekku kävi ampumassa vielä yhden springbokin. Paluu Suomeen alkoi sunnuntaina, vapun aattona. Kaukana oli Helsingin humu ja takana huikea seikkailu Namibiassa - ja aivan ensimmäisessä luokassa.

Janne Virkkunen

Pekka Ritvos

18.3.1946 – 25.7.2012

Koko sydämellään ja sielullaan klubimme toimintaan osallistunut entinen puheenjohtajamme päätoimittaja Pekka Ritvos kuoli ystäviensä seurassa keskellä kauneinta suomalaista kesää.

■ ■ Pekka Ritvos toimi klubimme puheenjohtajana vuosina 2002-2004 oltuaan sitä ennen johtokunnan jäsenenä kahden vuoden ajan. Hänen aktiivisuutensa näkyi jo ohjelmatoimikunnassa, jonka jäseneksi hän tuli 1996 ja jossa hän vaikutti elämänsä loppuun saakka. Hän ehti toimia myös taloustoimikunnan jäsenenä parin vuoden ajan 2000 – 2001. Pekan idearikkaus, monipuolinen toimeliaisuus ja rajoja rikkova aloitteellisuus

jätti pysyvän jäljen klubimme toimintaan. Hän oli kiinnostunut ihmisistä ja hänen avoimuutensa seurauksena ihmiset kiinnostuivat hänestä.

Kun aikanaan halusin selvittää millainen tehtävä minulle ehdotettu klubin puheenjohtajuus olisi, Pekan vastaus oli kirkas: ”Se on hienoin tehtävä, joka sinulle voidaan tarjota ja se on helppo homma hoitaa, kokous kerran kuukaudessa.” Vastaus oli luonteenomaista Pekalle. Pitkän henkilökohtaisen tuntemukseni perusteella tiesin Pekan oikovan tehtävän sisältöä, mutta samalla vastaus kuvasti Pekan omaa suhtautumista erilaisiin haasteisiin. Tulevaisuutta ei kannata surra, se jää nähtäväksi. Hän suhtautui elä-

mään ja tehtäviin myönteisesti, arvosti varauksettomasti klubia ja sen jäseniä, oli avoin kaikelle uudelle eikä surrut liikaa muodollisuuksia tai yksityiskohtia.

Pekka Ritvos oli läheinen ystäväni, pitkäaikainen työtoverini ja kollegani Helsingin Sanomissa, Uudessa Suomessa ja Kauppalehdessä lähes 30 vuoden ajan. Hän oli intohimoinen ja synnynnäinen lehtimies, joka innostui ja kiinnostui kaikesta uudesta ja poikkeavasta. Se oli helppo havaita ensi tapaamisellamme ollessani taloustoimituksen päällikkönä ja kouluttajana Helsingin Sanomien toimittajakoulussa, jossa Pekka terävöitti journalistin taitojaan. Pekan toiminta HS:n taloustoimituksessa jätti jälkensä ja samasta toimituksesta hän löysi myös ensimmäisen puolisonsa.

Pekan merkittävin journalistinen saavutus oli Kauppalehti Option perustaminen ja sen hengen luominen. Vaativalle lukijakunnalle osoitettu sisältö ei saanut olla liian vakavaa. Tässä hän onnistui hyvin, vaikka monet alan asiantuntijat ennustivat lehdelle vain lyhyttä elämää. Uskon onnistumisen johtuneen paljolti Pekan luonteesta, uteliasta elämään suhtautuvana, sen kaikkia piirteitä tarkastelevana, hän oli oivallinen esimerkki iloisesta ja ennakkoluulottomasta journalismista, jolle mikään inhimillinen ei ollut vierasta.

Johannes Koroma

KLUBIN VIRON HARRASTAJAT NAISSAARESSA

Helsingin Suomalaisen Klubin Viron harrastajat tekivät kevätretken Tallinnan edustan Naissaareen 6.6.2012.

■ ■ Mikä tekee Naissaaresta mielenkiintoisen, historiallisen tutustumiskohteen? Jo ennen ensimmäistä maailmansotaa vuonna 1909 Venäjän keisari Nikolai II hyväksyi suunnitelman Porkkalan-Tallinnan (Naissaaren) kapeikon linnoittamiseksi. Tätä kutsuttiin sitten nimellä ”Pietari Suuren merilinnoitus”. Tavoitteena oli sulkea Pietariin johtava meriväylä Suomenlahden kapeimmalta kohdalta – vain 36 km leveä linja, jolloin pääpuolustuslinja olisi riittävän kaukana Pietarista. Suunnitelma merkitsi yleismaailmallisesti yhtä vahvinta koskaan rakennettavaksi aiotua linnoitusjärjestelmää.

Pattereissa oli kaikkiaan neljä järeää 12 tuuman oli 305 mm tykkiä. Yksi tykin putki painoi noin 51 tonnia ja pituus oli 16 metriä. Niiden ammuskin painoi noin 500 kg ja ajopanoskin oli noin 150 kg. Eli niiden ja tykinputkien siirtely saarella edellytti myös kapearaiteisen radan rakentamista. Naissaaren patterien kohtaloksi koitui Viron vapaussodan vallankumouksellisten poistuminen saarelta, jolloin suuri osa varusteista räjäytettiin. Uusia järeitä tykkejä ei Naissaareen sittemmin tuotu. Aegnan saareen jäi vastaavat patterit ehjiksi.

Viron harrastajat lähdössä Naissaareen.

Suomen puolella rakennettiin sitten Mäkiluotoon uudeleen vuosina 1932-33 305 mm patteri. Naissaaren ja Aegnan tulenjohtot kykenivät johtamaan Mäkiluodon tykkejä ja käytössä oli mm. erityinen salainen ”laskuri”, jonka antamat tiedot syötettiin Mäkiluodon tykeille. Mäkiluodon tulenjohtoon ei siis tarvinnut itse havaita osumia vastarannalla tai sen puolen kohteissa.

Naissaareen oli sittemmin jatkosodan aikana mm. suomalainen tulenjohtoasema, josta käsin voitiin johtaa Mäkiluotoon 30-luvulla rakennettua 305 mm patterin tulta. Samoin saa-

ressa oli suomalainen ilmavalvontakomppania. Tätä yhteistyötä harjoiteltiin 30-luvulla salaisesti useammassa harjoituksessa ja Suomen ja Viron välille laskettiin tulenjohtoa varten erilliset merikaapelit.

Puna-armeijan tultua sodan lopussa uudelleen saarelle, kiellettiin saarelle pääsy kaikilta siviileiltä. Nyt oli neuvostotukikohta Porkkalan ja Suomenlahden kapeikko siten venäläisten täydellisessä valvonnassa. Neuvostoliitto varustikin saarta lujasti. Tykistön ohella saareen sijoitettiin sekä it- että maamaalihojuksia. 60-luvulla rakennettiin saaren pohjoisosaan mm.

Kokonaismäärä räjähdysainetta olisi vastannut ainakin yhtä Hiroshiman atomipommia.

Naissaaren pohjoiskärjen tulenjohtoasema.

10 raskaiden ohjusten laukaisualustaa. Tutka-asema toimi aivan saarelta lähtöön saakka. Saarelle rakennettiin myös kevyt lentokenttä kaakkoisosaan saarta.

Maaailman suurimpiin kuulunut merimiinavarasto rakennettiin keskelle saarta avotaivaan alle. Kapearaiteista rataa laajennettiin siten, että sitä oli lopulta noin 42 km ympäri saarta ja miinavarastoalueella oli useita hajautettuja rinnakkaisratoja. Varsinainen miinalataamo sijaitsi Naissaaren lounaisosassa. Miina-alustoja on ollut jopa 52 ja niiden näkyvyyttä satelliiteilta ei peitelty. Väitetään, että tarkoituksena oli osoittaa USA:lle avoimesti, että ne on tarkoit-

tu Suomenlahden sulkemiseen. Ja että hajasijoitus metsäiseen maastoon tekisi yhteisräjähdysten lähes mahdottomaksi. Kokonaismäärä räjähdysainetta olisi vastannut ainakin yhtä Hiroshiman atomipommia. Kuuban kriisin aikana kuulemma miinoja kuljetettiin varastosta Atlantin toiselle puolelle. Venäjän sotilaat poistuivat saarelta vasta 1994.

Satama, jonne Viron harrastajatkin jalkautuivat, sijaitsee keskellä saaren itärantaa. Sinne oli rakennettu pitkä aallonmurtaja ja rautatie sotilasmateriaalin ml. miinojen kuljettamiseen.

Saarelle pääsy on ja ei ole yksinkertaista. Viikonloppuisin sinne kulkee vesibussi Tallinnan

sataman D-terminaalin luota eli Tallinkin laivojen läheltä. Jos ei ole tarpeeksi tulijoita, voi olla että ei kulje, vaikka aikataulu sanoo muuta. Me menimme taksilla Wiimsin ohi Rohunien kärkeen luotsiaseman viereen pikavenefirmaan, jolla on useita erikokoisia kovapohjaisia kumiveneitä, jolla matka joutuu poikki Tallinnan lahden 20 – 30 minuutissa.

Perillä satamassa meitä odotti Naissaaren Majatalon isäntä Karl Lindström autoineen. Se on Proto-Sisu, jonka lavalle on rakennettu penkit. Aluksi meidät kuljetettiin Majataloon, jossa meitä odotti maittava lounas, josta vastasi emäntä Eda Tarum. Majatalon

ruokasali on restauroitu entisestä upseerien ruokalasta ja on koristeltu Kalevipoeg- ja Kalevala-aiheisin maalauksin. Itse majatalo on kunnostettu vanhasta neuvostoajan kasarmista. Majoitustilaa on nyt jo yhteensä noin 120:lle henkilölle. Toimintaa on toukokuun alusta loppukuun loppuun asti. Ja ruoka on hyvää, maittavaa ja edullista. Majatalon pihalla oli näytillä avattu torpedo ja muuta merellistä jäämistöä. Pihalla ja lähipiirissä on edelleenkin toimiva diesel-veturi ja rautatiekalustoa, jota ovat käyneet ihailmassa myös monet rautatieharrastajat. Männikun kylässä on edelleen käytössä joukko pientaloja, jotka ovat alun perin suomalaisia ”sotakorvaus”-taloja. Niissä oli miehitysaikana upseereita majoitettuna.

Me istuimme Proton lavalla ja saimme ihailta varsin kaunistamäntymetsää, missä hiekkatie kiemurteli saaren pohjoiskärkeä kohti. Pohjoisessa oli paljon vesaiikkoa ja vesilammikoita – oikeita hyttysenpesiä. Entisiä, rämettyneitä juoksuautoja ja muita sorteineita rakenteita. Tie kiemurteli useaan otteeseen sen kapearaiteisen rautatien poikki. Lopulta olimme pohjoiskärjen tuntumassa olevan korkean tulenjohtoaseman vieressä. Tässä pysähdyimme ja kiertelimme Pietari Suuren merilinnoituksen raunioilla ja myös ammuskelareissa.

Näimme räjäytetyn 305 mm

tykkiaseman. Kuka on käynyt Kuivasaarella, voi vain kuvitella kuinka paljon on tarvittu tämän tykkiaseman räjäyttämiseen, kun koko yläkerta on hävinnyt taivaan tuuliin ja jäljellä on vain ne tilat, jotka ovat kiertäneet tykkien lukkopesää. Alakerroksiin on mahdotonta mennä, kun ovat täynnä vettä.

Tulenjohtotornin toisella puolella on kyljellään katto-osa mahtavasta ruutikellarista, jonka paikalla on nyt lampi. Tämä räjähdys lennätti yli nelimetrisen katon kymmenien metrien päähän. Kiertelimme sitten myös tulenjohtorakennuksen alaisissa varasto- ja majoitus-tiloissa. Tulenjohtorakennus oli molemmille tykkitorneille yhteinen ja maan alla pääsi aikoinaan tunnelia pitkin tykkitornista toiseen. Koska pääammusvarasto ja ruutikellarit olivat juuri sen suuremman räjähdysalueella, oli yhteys toiseen suuntaan poikki. Tunnelissa kuljetettiin amukset ja lataukset kiskoilla.

Mukana tunneliretkellä piti olla omat lamput, mutta isännällä oli myös mukanaan useampi loistelamppu. Valitettavasti holveissa on jatkuvasti kosteaa ja paikoitellen jopa vettä lattioilla, joten keväällä voi olla aikoja, että sisälle ei ole menemistä. Täältä Patarei 10b:ltä palasimme hieman toisia teitä keskelle saarta miinavaraston alueelle.

Miinavarastoon on jäänyt melko paljon merimiinan kuoria. Koska kaikkia miinoja ei

viety Venäjälle, jouduttiin purkamaan miinoista lataukset. Varastossa ne olivat räjähdysaineella täytettynä, mutta ilman sytyttämiä, jotka kuulemma ruuvattiin paikoilleen vasta ennen mereen upotusta. Nyt oli ongelma miten saada pallomaisesta tai munan muotoisesta vahvasta metallikuoresta massa ulos. Sulattaminen ei käynyt, koska aine on sulana herkkää räjähtämään. Päädyttiin yhteen varmaan tapaan. Kaikki korit auki ja aine tuleen, jolloin se palaa, jos ei muodostu painetta. Suihke ja savu on kuulemma kova, mutta isommilta vahingoilta lienee säästyty. Näitä tyhjiksi isoja, poltettuja kuoria on nyt sitten saarella riittämiin museoesineinä. Miinavarastosta lähdimmekin sitten satamaan, koska kuljetusaikataulut oli laskettu siten, että hätäisimmät ehtivät vielä 19.30 iltalaivalla takaisin Helsinkiin. Retki oli mielenkiintoinen ja enemmänkin aikaa olisi saanut olla.

Kannattanee olla Tallinnassa yöstä ja lähteä aamulla vesibusilla Naissaaren ja tulla illalla pois tai jäädä saareen yöksi ja tulla pois myöhemmin. Majataloon kannattaa olla etukäteen yhteydessä ja sopia järjestelyistä. Omalla veneellä kulkijoille voi hyvin suositella poikkeamista Naissaaren. Kannattaa katsella naissaare.ee - sivuja netistä.

Matti Kuula

Tutustuminen Aaltoes Start Up-yritysten kehittäjätoimintaan ja Aalto Design Factoryyn Otaniemessä

Klubin vieraat kutsuttiin mukaan vierailun aikaan Aalto Venture Garagen pihalla menellään olleeseen FIBAN:in (Finnish Business Angels Network) BBQ Barbecue -tilaisuuteen, jossa grilli-illan puitteissa henkilökohtaiset tapaavat Aaltoes:n startup-yrittäjiä.

**Klubin Teknologia-harraste-
piirin yli kymmenen hen-
gen ryhmä vieraili 10.5.2012
Aalto yliopiston Otaniemen
kampuksien viereisiin teol-
lisuusrakennuksiin sijoitu-
neissa Aalto Design Factory-
ssä sekä Aalto Venture Gara-
gessa, jossa uusien startup
-yritysten kehittäjänä toimii
Aaltoes, aaltoes.com/**

■ ■ Aaltoes, Aalto Entrepreneurship Society ry:n presidetti Nils Paajanen esitteli ryhmällemme sen toimintaa. Aaltoes on perustettu 2008 USA:n huippuyliopistojen kampuksilla opiskelijoiden startup yritysten kehittämisen toimintamallien innostamana.

Aaltoes ei ole osa Aalto Yliopiston hallintoa. Sen menestyksen lähtökohtina on vapaus toi-

mia yhdistysmuotoisena dynaamisesti esimerkiksi Aaltoes:n opiskelijoista koostuva hallitus vaihtuu joka vuosi. Rahoitus tulee pääosin yksityisiltä säätiöiltä sekä innovaatiotoimijoilta kuten TEKES. Aalto Yliopisto tarjoaa tarvittavan byrokratian rahojen hallintoihin ja mm. tarjoaa Aalto Venture Garagen tilat Aaltoes:n käyttöön. Toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Ainoa toimeentulotason palkkaa saava henkilö on Aaltoes:n presidentti. Aaltoes:n toiminnassa keskeiset coachit, kokeneet yrittäjätaustaiset valmentajat, ovat mukana myös vapaaehtoisina.

Aaltoes:n perustoimintaa ovat tapahtumat, joissa menestyvät yrittäjät antavat roolimalleja opiskelijoille.

Aaltoes:n ohjelmia ovat:
- Harjoitteluojelma opis-

kelijoille, Startup Life aaltoes.com/startup-life/

- Ideavaiheen tiimeille, Summer of Startups aaltoes.com/sos-2012/

-Kehittyneille ideoille ja tiimeille, Startup Sauna www.startupsauna.com

- Vuosittainen SLUSH konferenssi slush.fi/en/ Pohjoismaiden ja Venäjän osalta on merkittävimpiä startup yrittäjien ja kansainvälisten sijoittajien sekä median kohtaamistilaisuuksia

Ryhmämme siirtyi Aaltoes:n ja Aalto Venture Garagen tiloihin tutustumisen jälkeen viereisen rakennuksen Aalto Design Factorin tiloihin. Aalto Design Factory on vuosittain uudistuva Aalto Yliopiston projekti opiskelijoille, tutkijoille ja startup-yrityksille. Aalto Design Factory tarjoaa tilat ja mahdollisuuden

myös käytännössä rakentaa ja testata tuotekehityksessä prototyyppiä.

Design Factoryn, www.aaltoesdesignfactory.fi/, toimintamallin yksi keskeisimmistä kehittäjistä professori Kalevi Ekman esitteli ryhmällemme sen toimintaa ja myös paikalla olleet tutkijat eri maista lyhyesti kertoivat omista tutkimusprojekteistaan. Kalevi Ekmanin näkemyksiä innovaatioista ja Design Factorista on linkin esityksessä: bambuser.com/v/2470297

Tilaisuudessa projektipääl-

likkö Mika Pirttivaara Aalto Yliopistosta esitteli ACSI 2010 (Aalto Camp for Societal Innovation) -innovointileiriä, joka käyttää hyväkseen myös Aalto Design factoryn tiloja. ACSI-toiminnan tavoitteena on aktivoita professorien, tutkijoiden ja opiskelijoiden yhteistyötä kuntien, julkishallinnon, yritysten ja Aalto-yliopiston muiden sidosryhmien välillä uusien innovaatioiden synnyttämiseksi.

Vierailun aikana syntyi inostunutta keskustelua paljolti yrittäjätaustaisten klubin vierai-

den ja isäntien välillä. Erityisesti keskustelussa nähtiin Aaltoes:n startup kasvuyrittäjätoiminnan kehittämisen liittyvän Suomalaisen klubin arvomaailmaan esimerkkinä klubin "Suomionousuun"-hanke. Yhteydenpidolle Aaltoes:n ja Klubin välillä toivottiin jatkoa.

Aimo Maanavilja

*Aaltoes ja aalto venture garage
aaltoes.com/
sekä Aalto design factory
www.aaltoesdesignfactory.fi/*

Kauhavan Lentosotakoulun vierailu

Kaksikymmentä klubin aktiivista maanpuolustuskerholaista tekivät retken Kauhavalle Lentosotakouluun. Vastaanotto oli jälleen mallikas. Saimme tutustua tukikohtaan pääkalustoon eli Hawk-harjoitushävittäjiin. Vierailumme aikana harjoitteli Midnight Hawks-taitolentoryhmä kentän päällä ja se oli kaikille hieno kokemus. Lisäksi pääsimme tutustumaan ja jopa käyttämään Hawkin lentosimulaattoria. Kuva: Matti Kekäläinen. Lisää kuvia osoitteessa: www.klubi.fi/2012kauhava/

Rosa Liksom kirjaillassa 7.5.2012

Tyttö väsyneessä maassa

Kirjailija Rosa Liksomin nimikirjoitusta jonottamassa Heikki Merenheimo (vasemmalla) ja Yrjö Larmola. Oilealla kirjaillan isäntä Veikko Sonninen.

"Me rakensimme Venäjälle kaikki hallitsemisen institutiot, jotka toimivat tämänkin päivän Neuvostoliitossa. Me loimme byrokratian, jonka tehtävänä on palvella valtaa, ei kansaa. Me katkaisimme venäläisten moraalisen selkärangan niin perusteellisesti, etteivät ne ole siitä vielääkään toipuneet. Venäläisten omaa keksintöä ovat ainoastaan loputon laiskuus, oveluus ja häikäilemättömyys. Me pelastimme Venäjän länsimaisen kulttuurin törkeältä invaasiolta."

■ ■ "Tyttö mietti, miten hän saattoi rakastaa tuota outoa maata, sen nöyrää, anarkistista, tottelevaista, kapinoivaa, mistään piittaamatonta, kekseliäs-

tä, kärsivää, kohtalonuskoista, ylpeää, kaikki tietävää, vihan-täyteistä, murheellista, iloista, epätoivoista, tyytyväistä, alistunutta, rakastavaa, sitkeää ja vähään tyytyvää kansaa."

Kuinka hän saattoi rakastaa väsynttä, likaista maata, jossa kaikki on liikkeessä, lumi, vesi, ilma, puut, pilvet, tuuli, kaupungit, kylät, ihmiset ja ajatukset?

Sitaatit ovat kirjailija Rosa Liksomin kirjasta "Hytti nro 6", joka sai Finlandia-palkinnon viime vuonna. Ne ovat esimerkkejä siitä monisärmäisestä ja usein absurdista vastakkainasettelujen tekniikasta, jolle kirja rakentuu.

Nuori tyttö matkustaa Moskovasta Ulan Batoriin junalla seuranaan samassa hytissä

huomattavasti iäkkäämpi mies. "Katsohan nyt tännepäin. Näet vanhan äijän, jonka alakuloisen sielun täyttää tylsä rauha ... Sä olet täällä mun vieraana".

Tyttö vain kuuntelee. Ei sano sanaakaan.

Kirjailija selittää: "Viisi vuotta sitten, ensimmäisissä versioissa, kirjoitin tytölle 14 repliikkiä, mutta editoinnin edistyessä ne putosivat yksi toisensa jälkeen pois. Jäljelle jäi vain sitaatti Jobin-kirjasta, joka on yksi Raamatun mielenkiintoisimmista kirjoista."

"Sillä mitä minä kauhistuin, se minua kohtasi. Ja mitä minä pelkäsin, se minulle tapahtui" (Job 3:25)

Mies on moskovalainen ta-

"Kahdella omalla Siperian-matkallani puhuin paljon matkaseuralaisten kanssa. Hyttiin nro 6 halusin tuoda täysin erilaisen persoonan."

lonrakentaja. Hän osoittautuu syviä tunteja kouraisevaksi, äärimmäisyyksiin viritetyksi juopoksi ("käärme mun sisällä huuataa lisää votkaa") ja kelmiksi, joka on pistänyt siperialaisveitsellään Vilman, lempihuoransa, kuoliaaksi. Hän pohdiskelee kautta kirjan niitä vuosituhantisia jännitteitä, jotka vallitsevat syvästi patrioottisen venäläisen sielun ja sitä uhkaavien, ulkopuolisten voimien välillä.

Rujon osansa saavat Venäjällä tai sen vaikutuspiirissä elävät kansat ja heimot. "Mutta suomalaiset on periaatteessa samasta läskistä tehtyjä kuin meikäläiset. Finlandija on pieni peruna kaukana ja korkealla pohjoisessa".

Tyrmävä isku kohdistuu kuitenkin kauemmaksi, dollari-maailmaan:

"Mä en muuttaisi sinne toiselle puolelle, vaikka maksettaisiin tuhat dollaria. Sehän on sama kuin häkkilintu siirtyisi vapaaehtoisesti häkistä toiseen. Mä rakastan tätä maata. Amerikka on Jumalan hylkäämä tunkio."

Kirjailijan isäntä, Veikko Sonninen, halusi tietää, kuinka paljon Hytti nro 6:ssa on kirjailijaa itseään. Matkustaako Vadim Nikolajevits Ivanonin seurassa Ylitorniolla, kahdeksan talon kylässä syntynyt kirjailija, kuvataiteilija ja kosmopoliitti Anni Ylävaara vai nimetön "Anni Alavaara"?

Kysymys irrottaa heleän naurahduksen.

"Kahdella omalla Siperian-matkallani puhuin paljon matkaseuralaisten kanssa. Hyttiin nro 6 halusin tuoda täysin erilaisen persoonan."

Tämä pitää varmasti paikansa, vaikka tytön muotokuvaan liittyy kyllä viitteitä Rosa Likson toiseen taiteilijapersoonaan, kuvataiteilijaan, ainakin siinä muodossa, että työllä on matkassaan piirustusvihko ja hän myöskin piirtää kaiken aikaa, vaikka piirroksia ei kuvailakaan lukijalle.

Tekstistä löytyy helposti myös mielikuvia kirjailijan synnyinseudusta: "Hän ajatteli pyryisiä, jähmeitä rajamaita, joissa porotokat vaeltavat välinpitämättöminä laiskasti ruokaa etsien, lumituisukuja, sääskiparvia ja syksyn liikkumatonta, sumuista kosteutta, joka on käärinyt sisäänsä pienen kylän."

Muutoinkin Rosa Liksonin kuvakieli tuo mieleen levottomasti leimuavat revontulet ja poromiesten ja -naisten värikkäät asut.

"Häveliään metsäaukean yläpuolelle violetti aurinko lipui tönkkömäisen havumetsän taakse" tai "Puolikas vaaleanharmaata kuuta tirskahti lumisen, vaiteliaan ja alakuloisen havumetsän ylle punaista väriä välkkyvän Marsin seuraksi".

Onko tyttö Suomi-neito?

Kirjailijan yleisöä kiinnosti, missä määrin Hytti nro 6:n tyttö on tarkoitettu kuvaamaan Suomea,

jonka geopoliittinen asema on ankkuroitu Venäjän naapuruu-teen sekä siihen liittyvään historiaan ja erilaisiin tunnetiloihin.

"Kirjalla ei ole alunperin ollut tällaista tarkoitusta tai päämäärää. Matka Moskovasta Ulan Batoriin on kyllä todellinen koettelemus tytölle. Suomi-tyttö teoria on sinänsä mielenkiintoinen, mutta tytön matkaseuralainen ei ole mikään keskivertovenäläinen."

Vadimin vapaasti rönsyilevistä puheenvuoroista koostuu impressionistinen kuvaseinä, ikonostaasi, josta lukija voi löytää monenlaisia elämänviisauksia.

Tässä esimerkkejä:

- Aina oikeassa oleva ihminen on sokea, kuuro murhaaja.
- Meidän elämästä puolet kuluu tyrimiseen, toinen osa siihen, että tajuamme typerät tekemme ja loput yritykseen korjata se, mikä vielä korjattavissa on.

- Menneisyyden kärryillä pääsee vain tunkiolle.

- Kun meikäläisen pitää valita kahdesta pahasta, otan aina molemmat.

Kun rupla romahti 1998

Rosa Liksom oli Venäjällä, kun rupla romahti. Hytti nro 6 antaa Neuvosto-Venäjältä aika karun ja synkeänkin kuvan. Siinä kerrotaan väkevin sanakääntein perheväkivallasta, tolkuttomasta ryyppäämisestä ja korruptiosta. Ote on kuitenkin kaiken

aikaa lempeän ymmärtäväinen.

Kirjailijan loppupuolella törmättiin kuitenkin toisenlaiseen Venäjään, siihen, joka syntyi, kun Neuvostoliitto romahti ja sille yritettiin antaa tekehengitystä ns. shokkiterapian muodossa. Rosa Liksonin reaktio oli silloin jyrkkä: "Siihen maahan en enää koskaan pala!"

"Jeltsinin Venäjällä oli totaalin kaaos. Se näkyi kaikkialla. Ihmiset ampuivat itseään ja toisiaan kaduilla. Siellä liikkui kodittomia lapsilaumojia, useat ilman kenkiä. Mummut seisoi-

vat kerjäämässä lumisohjossa."

(Tuosta ajasta voi lukea vaikkapa uusimmasta suomenkielisestä Novaja Gazetasta: "Ihmiset eivät saaneet palkkojaan kuukausiin, kauppojen hyllyt ammottivat tyhjyyttään, monia elintarvikkeita myytiin ainoastaan kupongeilla, huhut lähestyvistä nälänhädästä levisivät" - Nikolai Donskov: "Kremlin isännän säteilevä uratie")

Nyt tilanne on toinen. Rosa Liksonin usko Venäjään on palannut sen jälkeen, kun maan johtoon astui Vladimir Putin.

"Venäjä on ottamassa varovaisia askeleita kohti demokrati-aa."

Yleisön joukosta kuului halukasta "supinaa ja jupinaa". Mutta aika loppui kesken. Kirjailijan oli riennettävä toiseenkin tilaisuuteen samana iltana.

Sellaista se on, kun voittoa Finlandia-palkinnon.

Weijo Pitkänen

Rosa Liksonin maalaukset vuosilta 2006 ja 2007 on julkaistu tekijän luvalla.

Suomalaisessa kirjoituskilpailussa pohditaan arvoja

Viides Suomalainen kirjoituskilpailu käynnistyi lukuvuoden alkaessa elokuussa. Kilpailuaika päättyy itsenäisyyspäivänä ja parhaat kirjoitukset palkitaan perinteisesti Kalevalan päivänä 28.2.2013. Kilpailu on nyt vakiinnuttanut asemansa lukioiden arvostetuimpana kirjoituskilpailuna ja siihen odotetaan jälleen ennätysmäärää korkeatasoisia kirjoituksia.

■ ■ Tämänvuotisen kilpailun teema on ”Suomalaiset arvot ja moraalit” ja aiheet haastavat nuoret lukiolaiset pohtimaan arvojen merkitystä kansalle ja yksittäiselle kansalaiselle sekä erityisesti sitä, minkälaisina tämän päivän nuoret suomalaiset näkevät tulevaisuutensa.

Kilpailun suojelijana on tasavallan presidentin puoliso, valtiotieteiden maisteri Jenni Haukio, joka omassa tervehdyksessään toteaa, että ”Suomalainen kirjoituskilpailu tarjoaa areenan 2010-luvun yksilön äänelle ja kilpailussa halutaan kuulla, mitä kirjoittajat kokevat kansakuntamme ajattelevan ja tahtovan. Monimuotoisessa maailmassa ihmisiä yhdistävien asioiden tutkiminen on polku kohti syvempää itseymmärrystä. Tässä kilpailussa jokainen voi kirjoittaa äänensä kuuluiin omassa ajassamme, mutta myös oman sukupolvensa yli. Rohkeudesta olla oma itsensä ja uskalluksesta jakaa ajatuksensa ja tunteensa on syntynyt luke-

Suomalaisen kirjoituskilpailun suojelija tasavallan presidentin puoliso Jenni Haukio. Copyright © Tasavallan presidentin kanslia

mattomia suomalaisia menestystarinoita”.

Kirjoituskilpailun internetsivusto on osoitteessa www.suomalaisuus.fi. Sivustolla on tämänvuotisten kilpailuaiheiden lisäksi esitetty

myös aiempien neljän kilpailun palkitut kirjoitukset.

Pekka Rapila

Klubin veneretki Seurasaareen

Veneretkeläisiä Seurasaaren ravintolassa.

■ ■ Klubin veneretki kesäkuun 1 päivänä 2012 tehtiin Kaj Sarpenevan johdolla Seurasaaren perinteiseen tapaan Helsingin merellisiä maisemia katsellen. Lounas nautittiin Seurasaaren ravintolassa, joka toimii kansanpuiston aikaisessa, vuonna 1890 valmistuneessa, vuosina 2006–2007 peruskorjatussa upeassa pyöröhirsirakennuksessa. Aikanaan ravintola oli raittiusravintola, jossa tarjottiin yksinkertaista ruokaa, voileipiä, kahvia, teetä ja virvoitusjuomia. Tällä kertaa ravintolapäällikkö Juha Rantanen, sisäkuvassa puhumassa, oli kuitenkin loihtinut meille täydellisen lounaan eikä

Lähdössä Kauppahallin edustalta.

siitä raittiudestakaan enää taidettu täysin pitää kiinni.

*Veneretken teksti ja kuvat
Elias Iirola*

Suomi biljardin World Cup of Pool turnausvoittoon Mika Immosen johtamana

Klubiveljemme Mika Immonen on joukkueparinsa Petri Makkosen kanssa voittanut Manilassa, Filippiineillä 9.9.2012 pelatun World Cup of Pool biljardimestaruuden kukistamalla finaalissa Puolan kaksikon Karol Skowerski ja Wojciech Szewczyk erin 10-8.

■ Neljännesfinaalissa kaatui maailmankuulu filippiiniläispari Effen Reyes ja Francisco Bustamante sekä semifinaalissa USA:n väkivahva kaksikko Shane Van Boening ja Rodney Morris. Kilpailussa olivat mu-

kana kolmenkymmenen maan joukkueet.

Suomalaispelaajat ovat jo viisi vuotta sitten päässeet kyseisessä turnauksessa finaaliin asti, mutta silloin vei Kiina mestaruuden.

Ammattilaisena pelaavan Mika Immosen mestaruusmeriitteihin kuuluvat myös 9-pallon maailmanmestaruus vuodelta 2001 sekä 10-pallon MM vuodelta 2009.

Veikko Hannula

Suomalaisen Klubin tenniksen nelinpelimestaruuskisat

■ Klubin tenniksen nelinpelimestaruuskisat 2012 järjestetään sunnuntaina 4. marraskuuta Talin Tennis-keskuksessa. Pelit alkavat kello 11.30, kokoontuminen kabinetissa 20 minuuttia aikaisemmin.

Sarjat ovat alle 60 vuotta ja yli 60 vuotta. Kisa pelataan nelinpeleinä ns. Round Robin -systeemillä. Osallistumismaksu on 15 euroa, joka maksetaan klubin tilille 147030-254808 (lisätietoja kohtaan merkinnällä "tennis"). Ilmoittautukset 31.10.2012 mennessä sähköpostilla: jussi.neste@welho.com (huom osoite) tai puhelimitse 050 588 3250.

*Tennisterveisin
Jussi Neste*

Suomalaisen klubin Tennis - ja kulttuurimatka Aulangolle 5.6.-6.6.2012

Kuvassa vasemmalta lukien: Jussi Neste, Antti Aaltonen, Risto Rasku, Lauri Palojärvi, Panu Tikka, Severi Salmi (Hämeenlinnan tenniskerhon edustaja) Juha Maunula, Osmo Kähkönen, Iiro Kartano, Simo Näkki ja Pentti Seppälä.

Kesän 2012 tennis- ja kulttuurimatka tehtiin Aulangon ja Hämeenlinnan perinteikäisiin kulttuurimaisemiin.

■ Kevyen lounaan jälkeen tutustuttiin Suomen Tykistömuuseoon, jossa ensin katsottiin ja koettiin vaikuttava videoesitys Tali - Ihantalan- taisteluista. Majoittumisen jälkeen alkoivat tennistaistot alkusarjojen otteilla kolmessa 4 pelaajan lohossa Aulangon ulkokentillä. Ensimmäisen päivän peleissä oli mukana 11 klubilaista ja yksi paikallisen tennisseuran pelaaja, joka mahdollisti neljän pelaajan Round-Robin pelisysteemin.

Alkusarjan jälkeen jatkettiin sijoitusten ratkomista seuraavaa päivää varten välisarjassa. Toisen päivän loppusarjaan osallistumiseen estynyt Lauri Pal-

järvi tsemppasi välisarjassa toiseksi jääden vain yhden pisteen päähän Simo Näkistä.

Pelien jälkeen rentouduttiin Aulangon kylpylässä ja nautittiin maittävä päivällinen Aulangon ravintolassa ja yöksi jääneet pelimiehet menivät hyvissä ajoin keskittymään seuraavan päivän peleihin.

Keskiviikkona pelattiin kahdessa lohossa round-robin sarja kauniissa kesäsäässä. Tasokkaiden ja tasaväkisten pelien tulokset olivat seuraavat.

Lohko Aulanko:

1. Simo Näkki 29 p.
2. Pentti Seppälä 24 p.
3. Osmo Kähkönen 23 p.
4. Jussi Neste 22 p.

Lohko Hugo :

1. Severi Salmi 28 p.

2. Antti Aaltonen 22 p.
3. Risto Rasku 21p.
4. Iiro Kartano 13 p.

Pelien ja lounaan jälkeen käytiin ennen kotimatkaa tutustumassa Hämeen linnaan ja van- kilamuseoon.

Lämpimät kiitokset Hämeenlinnan Tennisseuralle hyvistä kentistä ja järjestelyistä sekä matkaan osallistuneille klubilaisille hyvistä peleistä ja monipuolisesta konversatsioonista.

*Tennisterveisin
Jussi Neste*

Ruokaturva ei ole itsestään selvyys

Maailman viljasato on tänä vuonna historian toiseksi suurin. Se ei kuitenkaan riitä. Markkinoilla vallitsee niukkuus ja hinnat nousevat rakettimaisesti. Tänä vuonna ja jokaisena vuotena tästä eteenpäin pitää saada ennätys, jotta maailmanmarkkinoiden herkkä tasapaino ei järky.

■ ■ Vilja on ruokamarkkinoiden ilmapuntari ja moottori. Viljan nopea kallistuminen heijastuu välittömästi kotieläintuotannon rehukustannuksiin. Myös lannoitteiden ja muiden välttämättömien tarvikkeiden hinnat kallistuvat. Ruuan hinta maailmalla nousee syksyllä kaikkien aikojen ennätyslukemiin.

Ruoan hinnan nousu on erityisesti kehitysmaiden ongelma. Suuri osa omasta sadosta voidaan viedä maasta ulos, kun omien kansalaisten varat eivät riitä sen ostamiseen. Ongelma on kärjistynyt, kun yritykset nopean talouskasvun Aasian maista ovat hankkineet valtavia maa-alueita Afrikasta. Seurauksena on nopeasti levottomuutta, poliittista liikehdintää ja väkivaltaa, mikä entisestään pahentaa kehityksen edellytyksiä.

Ruokaturvan talous- ja turvallisuuspoliittinen merkitys on noteerattu maailmalla. Kansainväliset järjestöt ja valtiot ovat kuitenkin varsin neuvottomia uuden tilanteen edessä.

Juha Marttila

Vilja- ja voivuolet ovat historiaa

Vuoteen 2007 saakka maailman ruokajärjestelmä oli verraten stabiili. Krooninen ylituotanto piti hinnat matalina. Hintataso oli sellainen, että kannattava maatalous ei ollut mahdollista juuri missään. Ratkaisuksi tarvittiin erilaisia tukijärjestelmiä.

Nälänhätää ei toki saatu poistettua edes ylituotantotilanteessa. Syyt tähän olivat syvemmällä kuin tuotannon riittävydessä. Monin paikoin ruoka-apu oli jopa kätevä maatalouspolitiikan jatke.

Sitten tapahtui käänne. Maailma heräsi ruokamarkkinoilla tapahtuviin valtaviin muutoksiin. Ruuan kysyntä kasvoi nopeasti väestön kasvun, vaurastumisen ja kaupungistumisen seurauksena. Merkittävä osa maatalousmaasta siirtyi energiantuotantoon. Maailma huomasi siirtyneensä ruuan runsaudesta sen niukkuuteen.

Viime vuosina ruokamarkkinoilla on nähty nopeita käännteitä, sekä hintojen nousuja että laskuja. Tutkimuslaitokset ennustavat, että vaihtelut ovat tulleet jäädäkseen. Yleinen arvio on, että näiden vaihteluiden sisälle jäävä trendi, ruuan reaalin hinta, on pitkään nouseva. Ruoka kiihdyttää inflaatiota ja ruuan osuus kotitalouksien kulutusmenoista kääntyy kasvuun.

Hintavaihtelut köyhdyttävät maataloutta

Ruokamarkkinoiden toistuvat kriisit voivat vaarantaa maailmantalouden ja -vakauden. Suurista hintavaihteluista tulee pyrkiä eroon. Tämä tapahtuu maailman kauppajärjestelmää kehittämällä, varastoja lisäämällä ja investoinneilla maataloustuotannon kasvattamiseen.

Tasaisesti nouseva maataloustuotteiden ja ruuan hinta olisi nyt kaikkein parasta kehitystä. Markkinamekanismi toimisi, kun se loisi kannusteita ja mahdollisuuden tuotannon lisäämiseen. Maatalous investoi kasvuun ja sen vaatimaan uuden teknologiaan, jos sille on taloudellinen perusta.

Rajuilla hintavaihteluilla on haitallinen vaikutus maatalouden kannattavuuteen ja kykyyn investoida. Maatilojen kyky siirtää kustannusnousu tuotteiden hintoihin on lyhyellä aikavälillä olematon. Hintamuutoksilla voittoja tekevät kuluttaja-

pinnassa toimiva kauppa sekä rahoitusmarkkinoilla riskiä ostavat ja myyvät toimijat.

Maailmalla on huolestuttu tilanteesta sen vuoksi, että ruokajärjestelmästä vuotaa rahaa ulos kasvavalla vauhdilla. Ilman kasvavaa maataloustuotantoa edessä voi olla tuhoisa kierre. Ruokamarkkinoiden voimapelureiden julkinen sääntely on edennyt keskustelua pitemmälle ainakin EU:ssa ja sen jäsenmaissa.

Tervettä kilpailua tarvitaan

Myös Suomessa tilanne on edellä kuvatun kaltainen. Kilpailuviraston ja eri tutkimuslaitosten analyysit osoittavat, että ruokamarkkinoiden markkinavoima on siirtynyt nopeasti teollisuudelta kaupalle. Kahden johtavan kaupparyhmittymän määräävää markkina-asemaa ei voi kiistää.

Julkista sääntelyä voidaan joskus tarvita terveen kilpailun varmistamiseksi. Suomalaiset ruokamarkkinat ovat valitettavasti tässä tilanteessa kaupan keskittymisen seurauksena. Tarvitsemme selkeän koodiston hyvälle kauppatavoille ja sille myös valvonnan. Näin voidaan taata, että vahvin osapuoli ei syysää kaikkia markkinariskejä tarvaroiden toimittajalle.

Määräävässä asemassa olevat kaupparyhmät pyrkivät lisäämään ostovoimaansa omien tuotemerkkiensä, privat labeli-

en, avulla. Näiden yleistyminen tulisi estää pikaisesti. Väitän, että pitkän päälle ilmiö on kuluttajille hyödytön ja yhteiskunnalle haitallinen. Kova kilpailutaminen voidaan toteuttaa myös rehdisti tuotteet omilla nimillä myyden. Kyseessä on pyrkimys markkinainformaation täydelliseen hallintaan sekä alkuperän hämääntämiseen.

Pelkällä sääntelyllä suomalaisen ruuantuotanto ei pärjää, eikä ala toki mahdollisia lainsäätäjiltä odotakaan. Uskon vahvasti, että suomalainen kuluttaja haluaa pöydälleen kotimaista myös tulevaisuudessa. Maatalouden haaste on kyetä viestimään nykypäivän kuluttajalle, miten laatuketjumme toimii, ja millä tavalla tuotantomme poikkeaa edukseen tuontiin verrattuna.

Jos huonosti käy, eivätkä markkinat kykene palkitsemaan yli EU-normien meneviä laatuponnisteluja paremmalla hinnalla, on meidän laskettava tasomme muun Euroopan korkeudelle. Emmeköhän kuitenkin yhdessä onnistu, ja suomalaisilla on mahdollisuus nauttia vastuullisesti tuotetusta ruuasta myös tulevaisuudessa.

Ruoka tuotetaan säiden armoilla

Kulunut kesä osoitti jälleen sen, että kaikesta uudesta teknologiasta huolimatta luonto säättää viljelyn onnistumisen. Monin paikoin sateet ja tulvat ovat tu-

honneet sadon jo ennen kuin puintikausi on edes alkanut. Kohtuuttomat sateet olivat kuitenkin verraten paikallisia, sillä hyvä puintikausi voi vielä taata Suomelle aivan keskimääräisen viljasadon. Paikoitellen satonäkymät ovat siis aivan hyvät.

Erilaiset sään ääri-ilmiöt ovat yleistyneet niin meillä kuin muualla. Ilmastonmuutos vaikuttaa jo tänä päivänä. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi nähdään paljon vaivaa, vaikka joskus Euroopan uhraukset tuntuvat kovin painottomilta, kun muu maailma lisää päästöjään.

Joka tapauksessa lienee selvää, että toteutuvaan ilmastonmuutokseen on ryhdyttävä vaurutamaan painokkaasti. Maataloudessa tarvitaan erityisiä panostuksia kasvinjalostukseen ja uusiin kasvien terveyttä uhkaaviin vaaroihin. On myös kehitettävä uusia riskienhallinnan menetelmiä, jotta viljelijät voisivat rohkeasti tavoitella huipputuottoja säiden vaihdella.

Ongelmia on ratkaistavana, mutta kyllä suomalainen sinnikäs maatalousyrittäjä on iskussa vielä tulevaisuudessakin.

Juha Marttila
MTK:n puheenjohtaja

Kuva: Veikko Hannula

42. Pohjolan malja

Sarjojen voittajat

22.8 pelattiin Klubin golfmestaruuskilpailu POHJOLAN MALJA. Kisaan osallistui 129 pelaajaa, mikä on viime vuosina vakiintunut osallistujamäärä. Kenttinä olivat perinteisesti A-sarja Talissa ja B-sarja Masterissa.

■ ■ Golfkilpailutoimikunnan uusi puheenjohtaja Jussi Papinniemi kantoi päävastuun järjestelyistä ja toimi myös Talin kilpailunjohtajana. Masterin kilpailunjohtajana oli Esko Yrttimaa. Kummallakin kentällä homma toimi rutinoituneesti varmasti.

Talissa saatiin aamulla kunnan varttitunnin saderyöppy, mutta väylät pysyivät hyvinä. Griinit olivat singelipelaajien mielestä kyllä nopeat mutta eivät aivan huippukuntoisia. Silti siellä tehtiin kovia tuloksia. Laakson Teemu pelasi kentän vain 2 lyöntiä yli par'in. Masterissa saatiin pelata koko päivä aurinkoisessa kelissä, ja griinit-

kin olivat melko hyvät, vaikka niiden stressauksesta olikin kuluunut vain pari viikkoa. Tulos taso ei noussut ihan aiempien vuosien tasolle ja B-sarjan voittajaksi omaksi yllätyksekseni noussut Jyrki Berner pitikin iltilaisuudessa pitkän voittajan puheen, joka peittosi jopa monet Oscar-gaalan kiitospuheet kirkaasti.

Iltilaisuudessa käytiin leppoosaa keskustelua päivän kisasta ja Klubin golfkisasta yleensä. Kisaa on käyty sentään yli neljäkymmentä vuotta yhtäjaksoisesti, ja mukana oli kisan perustamisryhmässä mukana olleiden Seppo Soratien lisäksi muita pitkän linjan miehiä. Klubin kunniagolfari Seppo myös piti tällä kertaa ”pohjolan miehen” puheen, jonka lopuksi kohotti maljan lausuen perinteisen ”hyvät herrat, Pohjolan malja”.

Keskusteluryhmässä, jossa oli Sepon lisäksi mm. EGAn (Euroopan golfliitto) puheen-

johtaja Antti Peltoniemi sekä golfkilpailutoimikunnan nykyisiä ja edellisiä jäseniä, pohdittiin muiden golfjuttujen lisäksi sitä että 18 reiän kilpailu alkaa olla liian pitkä vanhimmille klubin golfareille. Kommentoitiin myös ruotsalaisten suunnitelmia lyhempien, 12-väyläisten kenttien rakentamisesta. Keskustelun tuloksena Palmusen Antti, Pohjolan miehiä hänkin, ehdotti, että vanhimmat golfarit voisi-

Seppo Soratie

vat saada kisassa uuden 9-reiän sarjan. Tässä ”super-seniorei”-sarjassa voisi olla ikäraja vaikka 80 tai jotain sellaista. Pelaajia ei olisi todennäköisesti ruuhkaksi saakka, ja se voitaisiin pelata vaikka kisan alussa lähtien 10-tiiltä. Ehdotus sai heti hyväksyntää, joten golfkilpailutoimikunnalle tämä vihjeenä tuleviin suunnitelmiin.

Palkintojen jako sujui pienten takeltelujen säestämänä hyvin, ja palkintopöytä oli jälleen kerran runsas. Kiitos ”vanhoille tutuille” sponsoreille: POHJOLA, EDRINGTON FINLAND, NICO's GOLF, BOSWEEL,

COOLAQUA, SUOMEN PGA, LYLE&SCOTT ja AS:t (anonnymit sponsorit).

Kilpailun voittajat:

Klubin golfmestari 2012 Teemu Laakso 73 lyöntiä scratch.

A-sarja Ilkka Temmes 39 bp.

B-sarja Jyrki Berner 35 bp.

Veteraanisarja Antti Uusitalo 37 bp.

Onnittelut!

Golfkilpailutoimikunta kiittää sponsoreita, Talia, Masteria, Klubia ja kisaan osallistuneita golfariveljiä.

Satunnainen tarkkailija Jusa

Ps. Kisaa seuranneena päivänä kuusi klubiveljeä (6-pack) lähti heti kokeilemaan 12-väyläistä kenttää ja totesi, että ihan ok. Halukkaille tiedoksi että kenttä on Gogarburn ihan Edinburgin lentokentän lähellä.

YT-klubien golfmestaruudet ratkottiin Siilinjärvellä

Tämänvuotisten yt-klubien golfmestaruuskilpailujen järjestelyistä vastasi Kuopion Liikemiesklubi. Kilpailut pidettiin Tarina Golfin vanhalla kentällä Siilinjärvellä 17.8. Olosuhteet suosivat järjestäjiä ja kilpailijoita, jotka pääsivät nauttimaan kauniista loppukesän säästä.

■ ■ Pienen kauneusvirheen järjestelyihin kuitenkin aiheutti hieman sekava pelitapa ja ikäluokkajako. Mielestäni olisi selvempää, että kaikissa ikäluokissa olisi sekä henkilökohtainen, että joukkuekilpailu ja saman joukkueen pelaajat pelaisivat myös samassa ryhmässä. Toivottavasti ensi kerralla, missä kisat sitten järjestetään, peli olisi selvä.

Joukkueemme ei päässyt osallistumaan joukkuekilpailuun, koska sarjassamme (yli 55v) sellaista ei ollut. Henkilökohtaisesti allekirjoittanut oli kolmas Jouni Palmgren 6:s. Epävirallisen arvion mukaan olisimme sijoittuneet joukkuekilpailussa omassa sarjassamme kolmanneksi.

Toivottavasti saamme ensi vuonna enemmän pelaajia klubistamme mukaan ja pääsemme siten taistelemaan tosissaan myös voitosta.

Voittajat sarjoittain olivat seuraavat:

Yleinen sarja joukkueet lp hcp ¾:

1. Mikkelin Liikemiesten seura 150

Yleinen sarja henkilökohtainen lp hcp ¾
1. Jyrki Pullinen
Mikkeli 72

Sarja yli 55-vuotiaat henkilökohtainen lp hcp ¾
1. Pentti Huttunen
Kuopio 77

Sarja yli 65-vuotiaat henkilökohtainen lp hcp ¾
1. Pekka Kulju
Kuopio 72

Rauli Askolin

Rapuillassa

makoisia mätimunua ja viekoittelevia odööreitä

Eleganssia ja iloista juhlan odotusta

"Oi ihana herkkumme saksiniekkä, järvien, jokien ja purojen anti, lisäännny ja tee elämämme hetkistä unohtumattomia nautintoja. Laulamme sinulle aina iloisin mielin ylistyslauluja."

■ ■ Näin herkisteli klubiveljemme Lasse Ruuskanen, jolle tänä vuonna oli langennut ilo ja onni pitää puhe naisille ja ravuille Klubin rapuillassa 30.8.

"Hyvät daamimme, rakkaat elämämme sulostuttajat. Tuntuu hyvältä olla täällä kanssanne. Mukanaolonne viritti iltaamme oven avauksia, kohteliaita kumarruksia, poskisuudelmia ja tuolien huolellisia asetteluja ihanien takamustenne alle sekä lisäksi helliä vyötäröotteita ja lämpimiä katsekontakteja."

"Syökäämme huolella, hohsumatta, ja nauttikaamme myös tarjolla olevista virkistävästä juomista. Muistakaamme myös

antautua huokailemaan ympärillämme olevaa naiskauneutta ja vastaavasti ihaillemaan miehiä otteita edessämme olevaan arsenaaliin, kuten lasistoon ja kovaakin kovempiin urossaksiin."

Näin tapahtui.

Salintäyteisen yleisön lausui tervetulleeksi gastronomisen kerhon puheenjohtaja Jorma Hämäläinen.

Ennen kuin punaiset saksiniekat saapuivat tarjottimilla juhlasaliin, nautittiin perinteinen savuuhvenkeitto paahdetun ruisleivän kera. Samalla lasisto alkoi saada syysshohtoista, tummaa ja kirkasta väriä. Puheensorina nousi pehmeästi.

Trubaduuri Vesa Nuotio tarttui kitaraansa.

Serenadit ja snapsilaulut ovat olennainen osa rapuillaa. Klubiveljemme Vesa Nuotio tiesi

Trubaduurimme kiteytti olennaisen: "Halusin esittää lauluni mieluummin epämuodollisesti lähietäisyydellä - pöydästä pöytään,

Kohta saamme rapuja

jo vanhastaan, minkä makuinen musiikki maistuisi. Ohjelmassa oli Ensio Siilasvuota, Runebergia, Boccerinia ja tietysti kaikkien juomalaulujen äiti, Stenka Rasin. Oli Rauman ja Karjalan murretta, mustalaislauluja ja elokuvamusiikkia. Ja paljon muuta.

Trubaduurimme kiteytti olennaisen: "Halusin esittää lauluni mieluummin epämuodollisesti lähietäisyydellä - pöydästä pöytään, sillä jos olisin käyttänyt tarjolla olleita vahvistinlaitteita, olisin menettänyt lähietäisyyden tuoman intiimiyden. Sitä paitsi koko ohjelmiston laulaminen vahvistimien kautta olisi vallannut yleisöltä mahdollisuuden keskinäiseen keskusteluun ja muuttanut tilaisuuden luonteen lähes konsertinomaiseksi, mikä ei ole rapukekkereiden tarkoitus."

Astacus astacus

Rapu (jokirapu, *Astacus astacus*) on mystinen eläinlaji. Se on voittajien sukua (ks. Petri Riikonen: "Anatomiaa rapukutsuille", Tiede 5/1996). Niveljalkaiset hallitsevat maapallon kaikkia elementtejä: hyönteiset ilmaa, hämähäkit maata ja ravut ja muut äyriäiset vesiä. Maailman kaikista eläinlajeista ehkä 4/5 kuuluu niveljalkaisiin.

Rapuilla syödyt ravut olivat nähneet jo 7-10 kesää. Ne olivat onnistuneet livahtamaan karkuun ankeriaailta, mateilta ja hauilta jo monta monituista kertaa. Aivan alussa, mätimünä, ne olivat keinuneet äitinsä panssaroidussa kehossa yhden talven ja kevään.

Rapu on rakenteeltaankin melkoinen kummajainen. Se pureskelee ruokansa jaloillaan. Sillä on pissaa päässään. Sen kaksi virtsarakkoa sijaitsevat

Illan loistava trubaduuri Vesa Nuotio

silmien alla. Heti silmien takana on myös maha. Niiden ruumis on jaokkeinen tuhatjalkaisten tapaan. Sillä on peräti 38 raajaa, jotka ovat erikoistuneet paitsi kävely- ja taisteluvälineiksi myös tuntosarviksi, leuoiksi, ruoan kerääjiksi, hengityselimiksi, siittimiksi, munankantajiksi, meloiksi, pinseteiksi ja harjoiksi.

Sonetti ravulle

Ei ihme, että rapu on erilaisten inspiraatioiden lähde. Rapu kasvaa, mutta sen kuori ei kasva, vaan se vaihtaa kuoren joka kesä. Sillä on oma kalkkivarasto kuorenvaihtoa varten. Selkäkilven ja takaruumiin rajalle syntyy rako, josta "uusi rapu" ryömii ulos. Rapu voi elää ainakin parikymmenvuotiaaksi.

Kun rapu keitetään, sen ruskeat, vihreät ja siniset väriaineet hajoavat, mutta punaiset ja kel-

taiset säilyvät. Rapu punastuu myös jäätyessään.

Kaikesta tästä jännittävästä, värikkäästä ja lähes uskomattomasta muodonmuutoksesta sain rapuillan kuluessa ajatuksen kirjoittaa runon "juuri keitetylle naarasravulle".

Tosiasiassa ajatus oli kyllä syntynyt jo aikaisemmin, kesän kuluessa, kun luin kaikki William Shakespearen 154 sonettia, jotka Kirsti Simonsuuri on suomentanut ja varustanut loistokkailta selityksillä (ks. William Shakespearen sonetit. Nautintojen ajan aarre Suomentanut ja toimittanut Kirsti Simonsuuri, Gaudeamus, Helsinki 2010). Erityisen iloinen olin suomentajan loppusointuja, riimejä, koskevasta kannanotosta: "Riimistä luopuminen perustuu siihen, että ajatuksen korostaminen, äänteellisin keinoin voi tapahtua myös muilla keinoilla. Modernin runouden kannalta riimikaavoilla ei ole enää muuta kuin koomista merkitystä."

Sonetit ovat syntyneet vuosina 1593-1602 tai mahdollisesti vielä pitemmän ajan kuluessa. Niissä ei tietenkään ole viitettä rapuillaan tai rapujen syöntiin, mutta nautintojen aarteina ne kyllä sopivat tällekin vuosisadalle muistuttamaan meitä saksiniekkujen olemassaolosta, niiden asemasta jatkuvassa evoluutiossa ja niiden traagisesta kohtalosta.

Weijo Pitkänen

Kuvassa Anna-Kaisa Miettinen tarjoilemassa savuaahvenkeittoa rouva Koromalle. Vasemmalla naisille ja ravuille puheen pitänyt Lasse Ruuskanen. Kuvat Elias Iirola

Sonetti juuri keitetylle naarasravulle

En tuntenut surua, en tuskaa, en ikävää,
kun silmäsi painuivat kiehuvan pinnan alle.
Kaikki värisi olivat lentäneet pois sydämestäni.
Vain tyhjyys, loputon hämärä oli jäljellä.

4 Sinä olit vaeltanut läpi vaarojen ja uhkien
aina iloisena, täynnä hymyä ja onnea.

Olit nukkunut kukoistavan kilpesi suojassa,
olit kantanut uuden huomenen sylissäsi.

8 Kuinka julma käteni olikaan ollut,
kuinka sokea silmäni, kuinka raskas mieleni,
kun en nähnyt tuskaasi, en aavistanut pelkoasi
en kuullut rakkautesi kelloa, joka soi ja soi

12 Nyt, kun ajan sirppi on heilahtanut ja katsot lautaseni
reunalta kohti ikuisuuden mustaa kuilua, kohti pimeyttä, toivoisin,
että olisit vierelläni, valona. Valona.

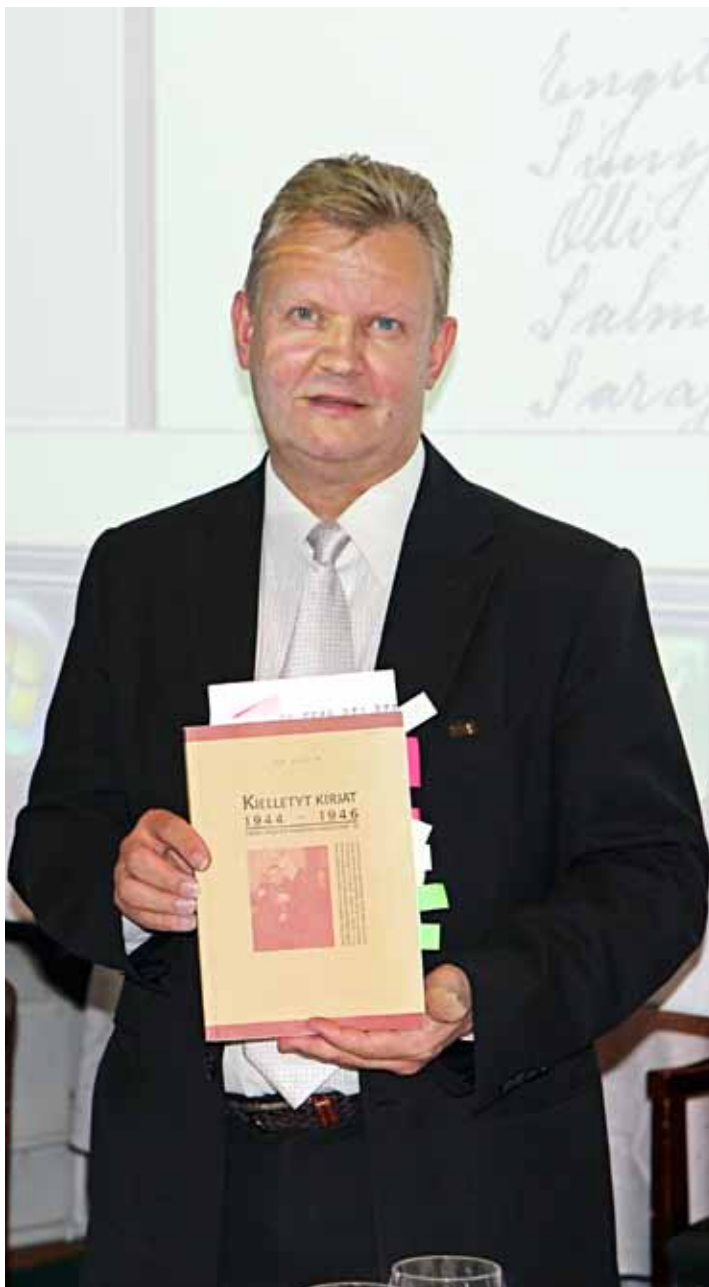
(Helsingin Suomalaisen Klubin rapuillaan 30.8.2012/
Weijo Pitkänen. Virikkeenä William Shakespearen Sonetti nro 60

Mitä olivat kielletyt kirjat ja miksi ne kiellettiin

"Kielletyt kirjat" oli muuan puoliääneen käytetty käsite kylmän sodan aikana. Käsite kattoi neuvostovastaisen tai sellaiseksi ajatellun kirjallisuuden, joka valvontakomission määräyksestä pidettiin poissa yleisön saatavilta, kirjastoista ja kirjakaupoista. Tosiasiassa oli kyse enemmän eleestä kuin todella tehokkaasta sensuurista, kertoi aihetta tutkinut klubiveli, ylikirjastonhoitaja Kai Ekholm kirjaillassa 3.9.

■ ■ Neuvostovastainen kirjallisuus kriminalisoitiin YYA-sopimuksessa. [Jo talvisodan rauhanneuvotteluissa Molotov huomautti Paasikivelle neuvostovastaisesta kirjallisuudesta, ja tämä sai aiheen ärähtää kustantajille. Latojan huom.] Siivoamaan käytiin heti syksyllä 1944, ohjeena olivat opetusministeriön kirjastotoimiston kirjeet, joista vastasi kunnioitettu kirjastoneuvos Helle Kannila. Operaatio pysyi kokonaan suomalaisten vallassa. Eipä kai Neuvostoliitosta suomalaisen kirjallisuuden asiantuntijoita juuri olisikaan löytynyt. Haluttiin toimia ilman melua, jotta paniikkia ja henkisen miehityksen tunnelmaa ei syntyisi. Kun Paasikiven päiväkirjoja lukee, tämä puhuu enemmänkin lehdistön vastuuttomasta kirjoittelusta, ei juuri kirjoista.

Poistoprosessi kesti vuodesta 1944 kaksi vuotta. Kirjat palautettiin vähin äänin 1958 - ne,

Ylikirjastonhoitaja Kai Ekholm

joita ei todella ollut tunnollisesti hävitetty. Kirjastojen 'myrkkykaapeista', joihin kielletty kirjallisuus lukittiin, tehtiin myyttiä; tavallisia lukittuja kirjahäkkejä ne olivat. Moni kirja löysi tiensä antikvariaattien tiskin alle, sen löydettäväksi, joka osasi kysyä. Operaation ylle lankesi hautarauha, luonnehti Ekholm.

Kirjakaupat olivat helpompia komennettavia kuin kirjastot, Ekholm kertoi. - Kirjakaupat olivat täysin kustantajien ja Suomen kustannusyhdistyksen käskettävissä, myyntivalikoimansa, hinnoittelunsa ja kaiken suhteen, vahvisti illan puheenjohtaja Veikko Sonninen, joka myös puhui tässä ammatillisesta kokemuksestaan. Kirjojen palauttamista kustantajille ei kuitenkaan valvottu, ainakaan aukottomasti, ja myynti tiskin alta luottoasiakkaille saattoi jatkua. Olihan tiskinalusmyynti tullut maan tavaksi mustan pörssin aikoina. Noin neljä sataa kunnankirjastoa totteli ja poisti luetteloidut kirjat ja varmuuden vuoksi jotakin muutakin. Itse kirjaluettelot vaikuttavat sattumanvaraisilta. Helsingin kaupunginkirjasto poisti kuusi sataa titteliä, neljä tuhatta kappaletta, mikä ei lopulta tunnu kovinkaan paljolta.

Kirjailijat eivät kärsineet

Kirjailijoihin ei kajottu. Mika Waltaria ei muistutettu vakoilua käsittelevistä ja sotapropagandaa sisältävistä kirjoistaan,

Armas J. Pullaa ei Ryhmy ja Romppais -viihdekirjoista, Ateneumin intendenttiä Aune Lindströmiä valtakunnanjohtaja Alfred Rosenbergin puhekokoelman kääntämisestä. Se muistettiin, että joukko edustavia kirjailijoita oli ollut natsien kirjailijaliiton vieraina, sikäläisen kirjailijaliiton luottamustehtävissäkin, mutta juuri muut kuin laitavasemmiston lehdet eivät asiasta muistuttaneet.

Kouluhallituksen pääjohtaja Arvi P. Poijärvi joutui johtamaan oppikirjojen siivoustyötä. Niinpä hänen osakseen tuli kaseerata omaakin ajan hengessä aikaansaamaansa oppikirjatuotantoa, ennen kuin hän myös itse joutui väistymään, kun pääministeri Paasikivi vaati julkiseen elämään "uusia kasvoja" sodassa kuluneiden tilalle. Sotaa seuraavien vuosien koululaiset muistavat, että kirjojen aukeamia liimattiin talkoilla kiinni - mikä tietysti lisäsi niiden kiinnostavuutta. Eivät kai muut sivut niin varmasti painuneetkaan mieleen.

Yli viisitoista miljoonaa karttalehteä, lähinnä taistelualueiden ja luovutettujen alueiden sotilaskarttoja, vietiin Neuvostoliittoon. Paljon niitä jäi yksityisiin kätköihin sotamuistoina. [Neuvostoliitossa sittemmin matkailleet tulivat tuntemaan neuvostokulttuurin yliherkkyyden karttojen suhteen: automatkailijakaan ei saanut käyttöönsä kuin lehden, johon sallittiin

ajoreitti oli merkitty polkuna valkoisen keskelle. Sotakarttoja, samoin kuin NATOn tiedustelukarttoja, pystyi sittemmin ostamaan tietyistä kaupoista Tukholmasta. Latoja.] Sotakartat olivat kiellettyä materiaalia vielä 1989, ja joku kirjaimellinen sotilas saattoi niiden hallussapidosta hiiltyä, kuten muuan kuulija nyt kertoi.

Missä on Hitlerin kirjasto?

Neuvostoliitto halusi kiihkeästi hävittää natsien arkistoja, ties mitä itselle raskauttavaa niistä löytyisi. Eihän Molotov - Ribbentrop -sopimusta virallisesti ollut olemassa eikä Neuvostoliiton ja Saksan kesken kolmikymmenluvulla ollut harjoitettu sotilaallista koulutusvaihtoa. Tokkopa viljajunatkaan olivat kulkeneet Venäjältä Saksaan. Länsivallat, joiden joukoissa, vieläpä lähes kärjen tuntumassa, kulki arkistomiehiä ja historioitsijoita, pelastivat minkä voivat, ja he voivat paljon. Hitler oli innokas lukija. Olihan hänen propagandapäällikkönsä Göbbels kirjallisuudentutkimuksen tohtori, väitellyt poikien seikkailukirjoista. Hitlerin kirjasto on Yhdysvaltain kongressin kirjastossa. Montako lainausta sittemmin on tehty, ei tullut puheeksi.

- Adornon, sosiologisen tutkimuksen klassikon, tuotanto tuskin olisi tullut mahdolliseksi ilman sodasta pelastunutta aineistoa, Ekholm otti esimerkin.

Viisikymmenluvun myyntimenestyksiä Suomessa olivat Unto Parvilahden Berijan tarhat ja Arvo Poika Tuomisen Kremlin kellot (painos 30 000), Sirpin ja vasaran tie ja Maan alla ja päällä.

Viisikymmenluvun myyntimenestyksiä Suomessa olivat Unto Parvilahden Berijan tarhat ja Arvo Poika Tuomisen Kremlin kellot (painos 30 000), Sirpin ja vasaran tie ja Maan alla ja päällä. Padot aukenivat. Sotajan kirjallisuuden salailussa ei enää ollut mieltä. Moni kirja oli toki ollut siinä määrin aikansa lapsi, ettei uusintapainosta kannattanut ottaa. Kansa taisteli ja miehet kertovat -lehti ilmestyi säännöllisesti. Neuvostoliitto tietysti seurasi tarkkaan mitä tapahtui, suomea lukevia työntekijöitä oli Tehtaankadulla, mutta tästä ei noottia tullut. [Suurlähetystö mm. osti aina vaivihkaa Akateemisen kirjakaupan kautta RUK:n kurssijulkaisun. Oma kurssini lähetti vapaakappaleen. Muistamme myös, ettei armeija uskaltanut kalustolla avustaa Tuntemattoman sotilaan filmausta. Latoja.] Itse asiassa 1950-luvun jälkipuolen lehdistö oli Neuvostoliittoon kriittisemmin asennoituvaa ja ame-

rikkalaisemmin painottunutta kuin sitten 1960-luvun lopun ja 1970-luvun lehdistö.

Palmgren, arvostelukykyinen mies

Kemin kaupunginkirjastonjohtaja Raoul Palmgren, tunnettu kommunistinen pakinoitsijanimimerkki Hapan, myöhempi kirjallisuudenprofessori, teki aloitteen kiellettyjen kirjojen palauttamisesta tutkijakäyttöön. Tutkija on se, joka vakavassa mielessä sellaiseksi ilmoittautuu.

Poistoprosessi siis ei alkuaankaan ollut johdonmukainen eikä syvälinen, Ekholm totesi. Poistettiin viime vuosien kirjallisuutta, tuoretta tavaraa, ei vanhempaa. Entä muuttuiko tämän suojelutoimen vuoksi lukevan yleisön maailmankuva? Keiden? Oikeassahan kirjat kertomassaan olivat, vaikka esitystapa saattoi olla liioittelevan draamaattista. Pelokas kouluopetus

saattoi välttelevyydessään vaikuttaa maailmankuvaan, mutta kirjojen kieltäminen ei kansanmuistia tuhonnut. Kaksoisajatelu, jonka nyt tiedämme virolaisten kokemuksista, vaikutti meilläkin hyshys-vuosina, mutta lievempänä.

*

(Tämän muistiinmerkitsijä pysähtyi syyskesän iltana 1988 Berliinin Bebelplatzille. - Tällä paikalla paloivat natsien kirjariivot, kerroin vaimolleni. - Mikä tuolla työmaan kuopassa hohtaa? hän kysyi. Kiipesin puomin yli ja kuoppaan. Kämmentpohjan kokoinen punainen tiilenpala, joka kuumuudessa oli käynyt sydämenmuotoiseksi. Rovion vai pommituksen jäljiltä? Se on meillä matkamunistona.)

*

Tilaisuuden puheenjohtaja Veikko Sonninen kertoi valtakunnan säästötoimien lähikirjastoille tuottamasta lakkautuksen uhasta. Lakkautuksia on jo tapahtunutkin. Lahdessa, jossa kahdeksan kirjastoa on uhanalaisina, perustettiin valtakunnallinen yhdistys Lähikirjastojen puolesta ry. Onhan kirjastolaitos kansallisen identiteettimme kannalta olennainen instituutio. Yhdistykseen liittyi saman tien usea tämän tilaisuuden kuulija.

Yrjö Larmola

Kalaretki

Mahtoivatko syksyiset sateet ja tuulet vaikuttaa siihen, että vain 8 klubiveljeä saapui 5.9.2012 heittokalastusta- pahtumaan Enska Mäntylän mökin rantaan Sipoon Granön saareen? Mene ja tiedä.

■ ■ Kello 10 alkoivat siimat viuhua ja tasan kello 12 Enska ilmoitti kahdella merkkilaukauskella kisa päättyneeksi.

Lohikeitto, jonka Kari Nyberg oli keitelty, maistui rantautujille.

Kalakuninkuuden tittelin sai Otto Kuojärvi, hän on kuin Se-

Kalakuningas Otto Kuojärvi

bastien Loeb – vuosi toisensa perään paras! Päivän kokonaisuus oli melko vaatimaton eli kaksi haukea – molemmat tarttuivat kuninkaan koukkuun.

Palkinnot jaettiin ”kuninkaiden kuninkaalle” sekä kalojen painon lähimmäksi arvanneelle.

Enskalle kiitokset hyvin hoidetusta isännyydestä!

Eikka Papinniemi

Kalaretken osanottajat ja yhdessä leonbergin koiran ja Enska Mäntylän kanssa

POINTCOOL - SERVICE OY

Suurkeittiölaiteiden ja kylmäkalusteiden huolto pääkaupunkiseudulla

Pointcool - Service Oy
Konetie 1
04300 Tuusula
Puh. 09-8387 420
Fax 09-8387 4220
e-mail. pointcool@pointcool.fi

SOTAKORVAUSAIKA: ahdistusta vai uudistusta?

Juhana Aunesluoma, Karl-Erik Michelsen, Jyrki Vesikansa ja Kimmo Rentola

Neuvostoliitto vaati Suomelta korvauksia sodassa tekemistämme vahingoista kolmensadan miljoonan kultadollarin arvosta. Hinnan lisäksi asetettiin tuotannolle määrälliset, laadulliset ja aikavaatimukset. Oliko tämä kaikki työ ja materia poissa sieltä, missä sodasta toipuva maa olisi kaikkea kipeästi itse tarvinnut, vai oliko, kuten on väitetty, aikaansaatu pakko kehittää metalli- ja puunjalostusteollisuutta meille lopulta onneksi? Yksimielistä näkemystä asiasta ei vielä ole.

■ ■ Klubin historian iltaa johti totutusti lehdistöneuvos Jyrki Vesikansa. Keskustelijoiksi hän oli koonnut asiantuntevan joukon: Helsingin yliopiston Eurooppa-verkoston johtaja Juhana Aunesluoma, Lappeenrannan yliopiston professori Karl-Erik Michelsen, Turun yliopiston

professori Kimmo Rentola.

Aluksi katsottiin dokumentti-lyhytfilmi, jonka aiheena oli sotakorvausteollisuus. Se oli tehty jälleenrakennushengessä, työn ankaruutta ja sankaruutta ihailien, varoen kaikkea, joka olisi voinut loukata tahoja, jotka oli langettanut meille tällaisen pakon. Vesivoimaakin piti rakentaa, kyllä, mutta miksi: sitä, mikä voimateollisuudesta oli aselevossa menetetty, ei mainittu.

Menetyksille on mittarit, hyödyille ei

- Väitteet sotakorvausprosessin hyödyllisyydestä meille perustuvat päätelmiin, oletuksiin, eivät tosiasioihin, sanoi Juhana Aunesluoma. - Tiedämme, mitä toimitettiin, tiedämme summat, tiedämme mikä oli koitunut rasitus, mitä menetettiin. Hyödyistä puhuminen on spekulatiota.

- Nähdyssä elokuvassa on leppoisa, optimistinen tunnelma, totesi Karl-Erik Michelsen. - Se oli tarkoituksellista, kun tosiasiallinen tilanne oli päinvastainen. Edessä oli mahdoton tehtävä. Kun kaikki valmiudet mobilisoitiin, siitä selvitettiin. Sotakorvaukset olivat Suomen historian suurin yksittäinen rakennusprojekti.

- Alun perin Stalin oli aikonut vaatia kaikki korvaukset puunjalostustuotteina, tiesi Kimmo Rentola. Tästä oli tehty muistio jo keväällä 1944. Britannia pani vastaan: tähän viette Suomelta kaiken puun, mekin haluamme ostaa puuta, Suomi on Britannian vanha kauppakumppani. Hyvä on, sovitaan niin, puolet puunjalosteita, puolet metallia. Stalinin ajatus oli sitoa Suomi korvauksilla ja kaupalla kokonaan Neuvostoliittoon. Kun kaupan mahdolli-

Politiikka on politiikkaa ja kauppa on kauppa. Suomi oli poliittinen hylkiö, mutta kaupalla on omat realiteetit.

suudet sitten vuonna 1945 aukesivat, Suomi saattoi ansaita länsikaupalla eikä ollut kokonaan Neuvostoliiton armoilla.

Politiikka on politiikkaa ja kauppa on kauppa. Suomi oli poliittinen hylkiö, mutta kaupalla on omat realiteetit. - Eikö nimen omaan Britannia ollut asettamassa Suomelle aserajouksia? Vesikansa heitti väliin.

- Pelkäsivät, että Suomi kuitenkin joutuu Neuvostoliiton valtaan, vastasi Rentola, - parempi aseettomana kuin aseissa.

Sankarimyytin kohtuullistaminen

- Yhdysvallat vastusti Teheranin konferenssissa sotakorvausten vaatimista ylimalkaan, Aunesluoma sanoi. - Muistissa oli ensimmäisen maailmansodan rauhanteon Saksalle lastaama kuorma ja se mitä siitä seurasi. - Suomalaisten työnsankaruuden osuus selviytymisestä merkitsi ehkä yhtä neljäsosaa koko saavutuksesta, Aunesluoma kärjisti. - Teollinen pohja oli jo olemassa, voimatalous, metalliteollisuus, puunjalostusteollisuus luotu jo 1920-luvulla, metalliteollisuutta kehitetty sodan aikana. Oli metsäosaamista, laivanrakennuksen osaamista. Oman osansa vaikutti se, että Stalin myönsi korvauksiin ajanpidennystä, sitten helpotuksia. Alun jälkeen ei tullut maksettavaksi sakkokorkoja. Ulkomaankaupassa oli korkeasuhdanne vuodesta 1946, huonomman

ajan jälkeen tuli Korean sodan suhdanne 1950 - 51. Ulkomaankaupamme suuntautui kahdeksankymmenprosenttisesti länteen.

- Ruotsin luototus ensimmäisenä rauhan talvena oli merkittävä, huomautti Rentola. - Emme aina ole halunneet sitä korostaa.

Vesikansa halusi lähempää arviota metalliteollisuutemme tilasta kohta sodan jälkeen. - Vuosi 1945 oli ennusteissa kuoleman vuosi. Oltiin veitsen terällä. Korkeata teknologiaa oli menetty rajansiirron mukana. Teollisuus vaatii sofistikoituja laitteita. Sotakorvaushallinnoksi luotiin Soteva, joka syksystä 1945 oli valtio valtiossa, käytti keskitettyä valtaa. Pohjolan vesivarat valjastettiin menetyn Vuoksen tilalle. Koko voimaverkko uusittiin.

Puheenjohtaja pyysi luonnehtimaan Yhdysvaltain roolia. - USA oli alkuun kielteinen Suomen luotottamisen suhteen, sanoi Aunesluoma, - arveltiin, että rahat menevät väärälle puolelle rautaesirippua. Aluksi oltiin Ruotsin sodanaikaisten varmuusvarastojen varassa, joista nyt liikenä, kun tilanne oli ohitse. Kylmän sodan kiristyminen muutti tilanteen. Vuonna 1946 USA alkoi myöntää luottoja metsäteollisuuteen, kunhan hyöty ei lankeaisi sotakorvaustuotannolle. 1948 luotot tyrehtyivät, kun Suomi Neuvostoliiton painostuksen vuoksi kieltäytyi

Marshall-avusta. 1950-luvulta luottoja järjestyi perustetun Maailmanpankin kautta. Ilman metsäboomia olisimme olleet suurissa vaikeuksissa.

- Kaikkialla elettiin jälleerakennuskautta, Aunesluoma jatkoi. Kaikkialla oli kansallisia ohjelmia.

- Entä sotakorvausten, vuoden 1952 jälkeen, Michelsen asetti kysymyksen. - Miten Suomi aikoi jatkaa? Sota ja korvaukset olivat ikään kuin yksi paketti; kun ne olivat takana, haluttiin palata agraariseen idylliin. Tähän perustuu Maalaisliiton menestys.

Lypsävää lehmää ei tapeta

- Entä kommunistit? Vesikansa kysyi.

- Aluksi oli sellaista menta-liteettia, että haluttiin palkkoina ulosmitata mitä oli kärsitty ja menetetty. Mutta puolueen johtajat hillitsivät: lakot eivät tule kyseeseen, kun tehdään puna-armeijalle töitä. Sotakorvausten ansiosta kolmen suuren hallitusyhteistyö kesti pitkään. Neuvostoliitto puolestaan arvosti saamaansa tavaraa, korkealatuista. Lypsävää lehmää ei pitänyt tappaa. Suomi maksoi sille määrätty korvaukset, Unkari ja Romania, ryöstettyinä, eivät kyenneet maksamaan. Suomalaiset puutalot olivat arvostettuja, Neuvostoliitto todella tarvitsi niitä. Sotakorvauslaivat purjehdivat vuosikymmenet.

Yleisö halusi kysyä Sotevasta. Oliko sillä oma kirjanpito?

- Sotevalla oli budjetissa oma pääluokka. Eduskunta ei siihen koskaan puuttunut, Michelsen kertoi.

Puheenjohtaja kysyi sotakorvauksia toimittavien yritysten saamasta katteesta. Michelsen myönsi, että poliittisia kiistoja syntyi. Oliko oikein, että joku hyötyi pakkotuotannosta? Aunesluoma halusi suhteuttaa sotakorvauskuorman kansantalouden kokonaisuuteen. Korvaukset kaikkiaan, koko ajalta, vastasivat kolmen - neljän kuukauden bruttokansantuotetta. Jos me siis nyt siirtäisimme kolmen kuukauden kansantuotteen kokonaan Kreikalle, kriisi olisi sillä hoidettu... (Naurua yleisössä.) Mutta tuotannon sopeuttaminen sotakorvausten jälkeen? Stalin lupasi: ostamme kaiken, mitä pystytte myymään.

Sodan saldoa on mahdoton laskea

- Kun sodan ja korvausten kustannuskuormaa arvioidaan, Michelsen sanoi, Suviranta aikoinaan laski yhteen sotakorvausten lisäksi Karjalan, sen teollisuuden, vesivoiman ja maatalouden menetykset, Petsamon, pommituhot. Kaikki nämä asiat liittyvät toisiinsa, korvaukset eivät olleet mikään enklaavi. - Henkilötappiot vielä, Aunesluoma lisäsi.

Keskusteltiin kaupan viriämisestä vuodesta 1945 lähtien.

Puutavarakauppaa varten Suomi sai lyhytaikaisia luottoja ja maksoi niitä pois samaan aikaan kun toimitti sotakorvauksia. Molotov vastusti korvaushelpotuksia, Stalin myöntyi, kun näki, että Suomella oli jo toinen jalka lännessä. Strategiaa oli muutettava. Tehtiin viisivuotinen kauppasopimus. Savonenkov joutui perääntymään lakkoja suosivasta kannastaan. Jos Suomi pakotetaan itään, Ruotsi sitoutuu länteen. Rentola puhui takahuonediplomatiasta. Stalin ei koskaan uskonut siihen, mitä neuvottelussa luvattiin. Takahuonekeskusteluissa hän pyrki mies kerrallaan selvittämään, mitä puheiden takana todella oli. Suomalaisiin suhtauduttiin toisin kuin esimerkiksi puolalaisiin.

Yleisöstä kuului eri ääniä sen suhteen, oliko sotakorvausteollisuus eduksi Suomen taloudelliselle kehitykselle vai ei. Oli omakohtaista kokemusta. - Michelsenin mielestä hyödyistä ei kannata puhua. Kiire ei ole siunaus. Maassa oli käyttöinsinöörejä, ei suunnittelijoita eikä konstruktöörejä. Ne oli koulutettava. Teollisuuden omistajien ja työväen väliin muodostui amatillinen välikerrostuma, joka hillitsi omistajien ja työväen vastakkain joutumista. - Palajissa oli paljon reservin upseereita, jotka olivat vuosikaudet opetelleet yhdessäoloa työmies-ten kanssa, Vesikansa tähdensi.

- Pelättiin työttömyyttä, kun

miehet palasivat rintamalta, kuten ensimmäisen maailmansodan jälkeen oli koettu, Aunesluoma sanoi, - mutta sitäpä ei nyt tullut. Tuli korkeasuhdanne.

- Oliko tarkoitus, että ehdot olisivat mahdollomat ja kaataisivat Suomen talouden? yleisö kysyi. - Sitä ei tiedetä, Rentola vastasi. Neuvostoliitto ei sittenkään ollut paljon suunnitellut strategiaansa etukäteen. - Kun tavarat haluttiin hinnoitella vuoden 1938 kurssiin, hintoja haettiin vanhoista lehdistä, Michelsen tiesi. Länsimainen kustannuslaskenta oli Neuvostoliitolle vierasta.

Johannes Koroma halusi kuulla, olisiko teollisuutta uudistettu yhtä määrätietoisesti ilman pakkoa. - Aunesluoma sanoi, että nähty filmi tarjoaa yhden avaimen. - Eihän tässä hätää, mehän olemme teollisuusmaa!

Michelsen halusi loppupuheenvuorossaan muistuttaa, että aika oli yhtä kaikki traaginen. Kaikki sotakorvauksiin käytetty työ, pääoma ja tavara oli pois - nälkää näkevistä maasta ja kodittomilta evakoilta ja pommitusuhreilta. Jos työtä olikin, asuntopula oli hirvittävä. - Suomi selvisi hyvin verrattuna niihin maihin, joiden yli rintama kulki kerran tai useamman kerran, Rentola sanoi. Yhteiskunnan rakenteet olivat tallella.

Yrjö Larmola

Kamerapiiri muutti majaa

Syksyn ensimmäinen digi-kamera- ja luontokuvailta järjestettiin 11.9. klubin yläkellarin kabinetissa. Paikalla oli runsaat kolmekymmentä valokuvauksen harrastajaa. Uuden kokoontumistilan toimivuuteen ja erityisesti sen av-laitteisiin kohdistui suuri mielenkiinto ja paljon odotuksia. Kuvahan on kamerailan olennaisin asia.

■ ■ Illan teemana oli klubiveljien omien kuvien katselu ja arviointi. Se olikin hyvä tapa testata uuden 55 tuumaisen taulutelevision kuvanlaatua. Testikuvina katsottiin aluksi muutama Kalevi Suortin kuva. Sen jälkeen paneuduttiin laajemmin Seppo Viljasen matkakuviiin Kenian Safarilta. Erityisesti ihailtiin Sepon savannilla ottaa antilooppilauman silhuetia. Seuraavaksi katseltiin Sakari Reitamon huikeita balettikuvia tuntureilta sekä luontokuvia Kolumbiasta. Kuvakavalkadin päätti Lasse J. Laine, joka esitteli Kanadan Vancouver Islandille suuntautuneen kuvausmatkansa tuloksia.

Uusi taulu-tv sai varauksellisesti vastaanoton. Kuvien säilytys ja yksityiskohdat toistuivat television näytölle erinomaisesti ja oleellisesti paremmin,

mihin ravintolasalin tykillä ja screenillä koskaan päästiin. Jatkossa kamerapiiri siis tuleeekin kokoontumaan uudessa yläkellarin kabinetissa.

Päätimme myös, että ryh-

dymme järjestämään erikseen sovittaviin teemoihin paneutuvia workshoppeja. Aloitamme kuluvaan syksyn aikana kuvankäsittelyohjelmien parissa. Tilaisuuksien ajankohdista ja

yksityiskohdista informoidaan erikseen.

Ilta ei kuitenkaan päättynyt Lasse J. Laineen valokuviiin.

Illan päätteeksi klubiveli Leo Skogström esitteli osanot-

tajille tavattoman korkeatasoisia valokuvatulostuksiaan sekä mm. valokuvanäyttelytarkoitukseen soveltuvia komposiititaitaustoja. Kuvatulosteiden äärettömän korkea tekninen laatu

Kansallisbaletin tanssijat Levillä.
Kuva: Sakari Reitamo.

hämmensi osanottajat. Joitakin verrattiin jopa klassikkotaide-maalarien teoksiin.

Huonoa tuuria arktikaretkellä

Toukokuun lopulla toteutettiin perinteinen arktika-luontoretki itäisen Suomenlahden saaristoon. Toiselle kymmenelle noussut klubiveljien joukko lähti Haminan Rakinkotkaan kaukoputket, kiikarit ja kamerat mukanaan. Harmittavasti arktisten lintujen päämuutto ei tällä kertaa osunut kohdallemme. Keskeinen osa hanhista oli ohittanut tarkkailupaikkamme muutama päivä aikaisemmin ja muuton jälkiosa siirtyi Virosta koilliseen vasta retkiviikonloppumme jälkeen.

Havaintopäiväkirjaan saatiin kuitenkin jälleen kohtuullinen määrä lajeja. Sää suosi matkaamme ja kameroille oli kyllä käyttöä saariston keväässä. Klubihenkinen ilta saunan, laulun ja tarinoiden sekä erinomaisen saaristolaisruoan siivittämänä oli hyvä alku orastavalle kesälle.

Kalevi Suortti

Uudet jäsenet, tervetuloa!

■ Pari tuokiohaastattelua uusien jäsenten illassa 13.9.

- Klubiveli Jussi Möttönen, mitä odotat Klubilta?

- Ajankohtaiset esitelmäaiheet kiinnostavat. Kuten tämäniltainen. Klubi kutsuu hyviä asiantuntijoita. Harrastan tennistä, ruokaa, matkailua... Olen kaupallisella alalla, koulutukseltani kauppatieteen maisteri.

- Onko elämäntilanteesi sellainen, että nyt katsoit voivasi antaa aikaa myös Klubille?

- Olen asunut kolme vuotta pääkaupunkiseudulla. Kotona on yksivuotias poika. Isäni on kuulunut Kuopion klubiin, klubiajatus on tuttu sitä kautta, nämähän ovat keskenään yhteistoimintaklubeja. Esittelin vaimolleni Klubin netistä, ja hän oli ilahtunut nähdessään, että Klubilla on niin paljon tarjontaa myös puolisoille.

- Klubiveli Reijo Vihko, mitä odotat Klubilta?

- Klubilla on korkealaatuista tarjontaa, valitsen yltykkylläisyydestä. Kulttuuritarjonta kiinnostaa, kirjallisuus. Tietysti juuri tämän illan esitelmöitsijä Risto

Siilasmaa, kun tiedän, mitä hän on tehnyt tiedepolitiikassa. Klubin tarjoamat liikunnan mahdollisuudet myös ovat tervetulleita.

- Onko elämäntilanteesi sellainen, että nyt katsot voivasi antaa aikaa myös Klubille?

- Jäin eläkkeelle kahdeksan vuotta sitten (Suomen Akatemian pääjohtaja 1996 - 2004, lääkäri, akateemikko, toimituksen huom.). Tähän asti työt ovat täyttäneet aikani. Voimavarat eivät enää ole entisellään. Kolme kuukautta sitten seisoin Meilahden kalliolla, ketään ei ollut missään, ajattelin, että nyt on aika hakeutua uuteen yhteisöön.

Yrjö Larmola

Kuvat Veikko Hannula

Jussi Möttönen

Reijo Vihko ja Yrjö Larmola

Klubin jäsenille alennuksia kirjoista

Otavan kirjoista alennus 30 prosenttia WSOY:n ja Tammen kirjoista 40 prosenttia.

■ Klubimme jäsenille on neuvoteltu alennukset Otavan ja WSOY:n kirjoista, jotka ostetaan kustantamojen omista kirjakaupoista. Alennuksen saa näyttämällä jäsenkorttia.

Otavan kirjakaupan osoite on Uudenmaankatu 10 ja se on avoinna arkipäivisin maanantaista perjantaihin kello 10 - 18. Lauantaisin ja sunnuntaisin kirjakauppa on suljettu.

Alennus ei koske oppikirjoja. WSOY:n kirjakauppa on Bulevardi 12. Bulevardin myymälä on avoinna maanantaista perjantaihin klo 10 - 18 ja lauantaisin klo 10 - 15.

Tammen kirjakaupan osoite on Korkeavuorenkatu 37. Tammen myymälä on avoinna tiistaista perjantaihin klo 10-18. ja lauantaisin 11- 15.

Alennuksen saa normaalihintaisista WSOY:n, Tammen ja ReadMe:n kirjoista. Se ei koske Tammen oppimateriaaleja, Sanoma Pron tai muiden Bonnieriin kuulumattomien kustantajien kirjoja eikä Tammen ja WSOY:n arvosteoksia.

Klubin Solmio

■ Klubilaisille on tilattu tyylikkäitä sinisiä silkkisolmioita. Kuviona on Klubin ratastunnus. Hinta on 50 € koteloineen.

Solmioita saatavana klubimestareilta.

Menkää siitä keksimään ja yrittämään! Ja äkkiä!

- **Yrittäjyys on elämäntapa, filosofia, ei ammatti, täsmäsi Risto Siilasmaa, Nokian hallituksen tuore puheenjohtaja, klubi-illassa 13.9. - Yrittäjä hakee muutosta, hän on kärsimätön, tinkimätön, halua nähdä tuloksia työstään. Häntä ei paina poliitikon tarve tulla uudelleen valituksi, vaan hän voi keskittyä tekemään oikeita asioita.**

■ Risto Siilasmaa on koulukseltaan tuotantotalouden dipl.ins. Illan puheenjohtaja Olli Alho kertoi, että Siilasmaalla opiskeluaikanaan oli "menestyksekkäimmän teekkarin" arvonimi. Nyt hän on bisnesenkeli. Hyvän puolella pahaa vastaan. (Meille kaupallista koulutusta vaille jääneille on syytä kertoa, että bisnesenkeli on oma varallisuutta kartuttanut henkilö, joka käyttää varallisuuttaan sijoituksina alkaviin yrityksiin, niihin lähinnä, kasvattaakseen niiden riskinotto-kykyä, tarjoaa käyttöön osaamisensa ja kontaktiverkkonsa, mutta ei pyyteettömästi, vaan myös hyötymismielessä.)

Mikä meihin on mennyt?

Siilasmaa pyysi kuulijoita muistamaan, montako mitalia Suomi toi Pariisiin olympialaisista 1924. Yhteensä 37, niistä 14 kultaista. Oliko Suomi silloin kehittynyt, vauras kansakunta Euroopan mittakaavassa? Mitä sen jälkeen on tapahtunut? Entä Euroopan mitassa? Euroopassa asui tuolloin neljännes

maailman väestöstä ja se tuotti kolmanneksen maailman bruttokansantuotteesta. Nyt Euroopassa asuu viideskymmenesosa ihmiskunnasta ja maanosa tuottaa 15 prosenttia bruttokansantuotteesta. Kiina ja Intia ovat tulossa. Kiinan kolmesataamiljoonainen keskiluokka vastaa Yhdysvaltain koko väestöä. Jokainen kiinalainen on lainannut 2 500 dollaria Yhdysvalloille.

Kulutamme 1,2-kertaisesti maailman tuoton. Jos kaikki kuluttaisivat kuten amerikkalaiset, kuluttaisimme tuoton seitsenkertaisesti. Kiinalaiset ansaitsevat elintasonsa nousun, nyt on heidän vuoronsa, mutta maapallolla ei ole siihen varaa. Me ajattelempa, että tuskallisempaa meidän on menettää sitä mihin olemme tottuneet, kivuttomampaa on heidän jäädä vaille sitä mitä eivät ole ennenkaan saaneet.

Tietoinen muutos on välttämätön

- Ellei perusrakenteita muuteta, järjestelmä romahtaa, Siilasmaa ennusti. - 38 sadasta eurooppalaisesta on töissä tekemässä muuta kuin hoiva-alan työtä, 15 sadasta on yksityisissä työpaikoissa. Kahdenkymmenen tulevan vuoden aikana Euroopasta menetetään viisikymmentä miljoonaa työntekijää. - Mitä nopeammin rakenteisiin puututaan, sitä kivuttomampaa. Ainoa keino ovat teknologiset innovaatiot: energian siirto, harvinaiset metallit ja maan muut resurssit

Risto Siilasmaa

käyttöön.

- Tuotekehittelyyn käytetään elinkeinoelämän rahoituksesta kahdeksan prosenttia. Hiiliteollisuus ja maatalous saavat kolmanneksen. Ne eivät Eurooppaa pelasta. Meillä on maksuton yliopistokoulutus. Miksi meillä ei ole enempää itsenäisiä yrittäjiä? Suomalaiset tekevät 1 500 vuosityötuntia, työura on 35 vuotta. Amerikkalaiset tekevät 2000 vuosityötuntia ja 45 vuotta, kiinalaiset enemmän. Työtuntien määrän lisääminen on vaihtoehto elintasosta tinkimiselle.

Siilasmaa löi löylyä veritailemalla lukion käyneiden ja peruskoulun käyneiden rikollisuustilastoja. Lontoossa, hän

- On helpompi painaa jarrua, kun näet kallion edessäsi, Siilasmaa vahvasti.
- Eikä jättää ongelmaa aina seuraavalle hallitukselle.

kertoi, on palkattu sukupolij-seja tiettyjä perheitä ja sukuja seuraamaan, joissa rikollisuus periytyy. - Jos vanhemmat ovat viisi vuotta toimeentulotuen varassa, lasten todennäköisyys joutua ongelmiin on 75 prosenttia.

Olemmeko todella hidastuneet?

- Olemme menettäneet kyvyn saada työllä nopeasti aikaan tuloksia. Golden Gate -silta rakennettiin neljässä vuodessa, budjetti alitettiin. Nyt siellä on nyherretty muuatta liittymää kuusi vuotta. Empire State Building pystytettiin kuudessa kuukaudessa, kolme kuukautta etuajassa. Uutta World Trade Centeriä on rakennettu kymmenen vuotta, työ on kesken. (Olkiluoto! huudettiin yleisöstä.)

- Olen kuitenkin optimisti, Siilasmaa vakuutti. Löydämme ratkaisut, kun tunnistamme ja tunnustamme heikkoudet.

- Mitä tarvitaan, jotta meistä tulee kriisistä tietoisia? Johannes Koroma kysyi. - Korkotason suuri nousu, jolloin asuntovelkojen takaisinmaksu vaikeutuu, Siilasmaa vastasi. - Ei ole varaa työllistää, ei ole varaa ostaa palveluja.

Reijo Vihko ilmoittautui myös optimistiksi. - Vuonna 1960 laskettiin, että vuosisadan vaihteessa maapallolla elää neljäkymmentä miljardia ihmistä. 1990-luvulla havaittiin, ettei väestöräjähdyks jatkukaan entiseen tahtiin, valistus on vaikuttanut.

Kun ongelma tunnustetaan, se ratkaistaan. Energiakehitys saattaa jo olla lähellä ratkaisuaan. Radioaktiivinen jäte saatetaan osata tehdä lyhyessä ajassa epäaktiiviseksi.

- On helpompi painaa jarrua, kun näet kallion edessäsi, Siilasmaa vahvasti. - Eikä jättää ongelmaa aina seuraavalle hallitukselle.

Kysyttiin, mistä samankaltaisesta maasta meidän kannattaisi ottaa oppia. - Ehkä Ruotsin eläikekeskustelusta, Siilasmaa arvioi. - Ruotsin pääministeri on esittänyt eläkeiän nostoa yli 70 vuoden, nyt se on 67 vuotta. Suomessa eläkeikä on valunut 65 vuodesta 63:een, eikä asiasta saa puhua! [Norjassa eläkeikä on ajasta aikaan ollut 67, eikä sieltä ole kantautunut tähän liittyviä katastrofiuutisia. Latojan huom.] - Kun saadaan aikaan se, että nuoret todella haluavat töihin, työpaikkojen tarjontakin lisääntyy, uskoi Siilasmaa.

- EU:ta halvaannuttaa lukitautuminen maakohtaisten etujen puolustamiseen, arvosteli Siilasmaa. Englanti tulee tunnustaa yhteiseksi virkakieleksi. Mutta kun se ei kelpaa Ranskalle... Eikä Saksalle... Eikä Espanjalle... ja niin pitää EU:ssa voida puhua myös saamea.

- Valtiolla ei ole innovaatiostrategiaa, huomautti Timo Kivi-Koskinen. - Keksinnöt, joita tehdään, on autettava maailmanmarkkinoille. - On vaikutettava sekä kysyntään että tarjontaan.

Enkelipajat (ks. jutun alusta) ovat tätä varten. Siilasmaa katsoi, että Aalto-yliopisto on jo tehnyt hyvää työtä akateemisen yrittäjähallituksen kasvattamisessa. [Aiemmassa koulutus-systeemissä taidealojen oppilaitoksista valmistui enemmän itsenäisiä yrittäjiä kuin kaupallisen alan laitoksista konsanaan. Latojan huom.]

Kylähullut, vereinigt Euch!

Jyrki Berner kysyi, mitä olisi tehtävissä yhteisöllisen ajattelun parantamiseksi. - Sosiaalinen media verkottaa uudella tavalla, sanoi Siilasmaa, - kylähullut löytävät toisensa, eivät ole yksin ajatuksineen, vaan saavat voimaa toisistaan. Verkko on vain liiaksi ei-transformatiivinen väline: tuhlaamaan aikaa jaaritteluun siitä, millä lentokentällä nyt olen. Vie aikaa oppia käyttämään välinettä oikein.

Siilasmaa siteerasi Oscar Wildea: Ne, jotka kysyvät Why? ovat ehkä tiedemiehiä, mutta ne jotka kysyvät Why not? ovat ehkä yrittäjiä ja keksijöitä.

Kiitossanoissaan Olli Alho muistutti Humen giljotiinista: Siitä, miten asiat ovat, ei voi päätellä, miten niiden pitäisi olla.

Yrjö Larmola

Kuva: Veikko Hannula

JAAKKO KARVOSESTA KLUBIN SKRUUVIMESTARI

Mestariskruuvaajat Juhani Isomeri ja Jaakko Karvonen palkintoineen

Vasta kevään viimeisessä kuukausiskruuvissa ratkesi Klubin viime kauden mestaruus. Voittajaksi selvisi Jaakko Karvonen yhden pisteen erolla.

■ ■ Pistet lasketaan sijoitus-pisteinä niin, että yhdeksästä kuukausiskruuvista huomioidaan viisi parasta sijoitusta. Niiden summa ratkaisee lopullisen voittajan.

Tulokset:

1. Jaakko Karvonen	36 pistettä
2. Juhani Gulin	35 pistettä
3. Pellervo Erkkilä	35 pistettä

Kevätkaudella tapahtui sellainen ihme, että sama henkilö pelasi kolme kertaa seitsemän grandia läpi. Eli tarjosi ja pela-

si onnistuneesti kaikki 13 tikkiä kolme eri kertaa!

Tämän harvinaisen tempun teki Klubimme ansiokas skruuvvari Juhani Isomeri. Moisen harvinaisuuden kunniaksi perustettiin kiertopalkinto, johon kaiverrettiin Isomerin nimi ja vuosiluku 2012.

Saattaa olla, että seuraavaa nimeä saadaan odottaa useampia vuosia, sillä suurin osa Suomen skruuvareista ei ole pelannut koskaan seitsemää grandia edes yhtä kertaa, saati sitten kolmea ja vielä saman kauden aikana!

Syyskausi on alkanut normaalien viikkopelien puitteissa: ma, ti, to klo 14 – 18, ke klo 16 – 20. Ensimmäinen kuukausiskruuvi pelattiin 19.9.

Tulokset:

1. T. Orispää,
2. J. Isomeri,
3. P. Erkkilä

YT-klubien SM-kilpailut järjestetään Kuopiossa 22-23.9. Toroskruuvi pelataan tradition mukaisesti Arvo Ylppön syntymäpäivää lähinnä olevana tiistaina, joka tänä vuonna on 30.10.

Harrastusten iltana 2.10. tulee skruuvi vahvasti esille tietoisuuden ja Ylppö-kabinetissa tapahtuvien näytöspelien muodossa.

*Tervetuloa seuraamaan!
Pellervo Erkkilä*

Helene Schjerfbeck, 1937 Tammisaaren kodissaan. Valokuvaaja H. Holmström
VTM/KKA/Kokoelma Gösta Stenman

Helene Schjerfbeck

-Ilon ja surun taiteilija

Näyttelykierros alkamassa Ateneumin valopihalta. Vasemmalla näyttelyn kuraattori, intendentti Leena Ahtola-Moorhouse ja oikealla (vihreässä paidassa) erinomainen oppaamme Oskar Ortiz. Kuva: Elias Iirola

Rakastetun kuvataiteilijan, Helene Schjerfbeckin 150-vuotisjuhlanäyttelyn kohutuin teos oli vuoden 1887 paikkeilla valmistunut maalaus Nainen ja lapsi. Se tuli Ateneumin näyttelyyn konservointilaitoksen kautta 3.9.2012, kun yksityiseltä henkilöltä lainatun Raaseporin maiseman (1890) korjauksen yhteydessä paljastui, että taiteilija oli kätkenyt maalauksen taakse toisen, varhaisemman työnsä, jonka hän oli ommellut sinne kiinni.

■ ■ Tämän harvinaislaatuisen teoksen esittelivät klubilaisille ja heidän daameilleen 19.9.2012 Ateneumin ammattitaitoiset oppaat Susan Wacklin ja Oskar Ortiz.

Nainen ja lapsi on häkellyttävä taideteos. Ateneumin intendentti ja juhlanäyttelyn kuraattori Leena Ahtola-Moorhouse on ajoittanut sen syntyhetken ajankohtaan, jolloin Helene Schjerfbeck oli 25-vuotias ja oli jo saavuttanut mainetta rohkeana ja omaa tulkintaansa etsivänä taiteilijana. Tuona nimenomaisena vuonna (1887) H.S. vietti kevään Pariisissa, mutta matkusti heinäkuussa Cornwallin St Ivesiin, jonne Marianne Stokes ja tämän taiteilijapuoliso Adrian Stokes olivat hänet houkutelleet (ks. loisteliäs näyttelyluettelo, jonka päätoimittajana on Leena Ahtola-Moorhouse, s. 14).

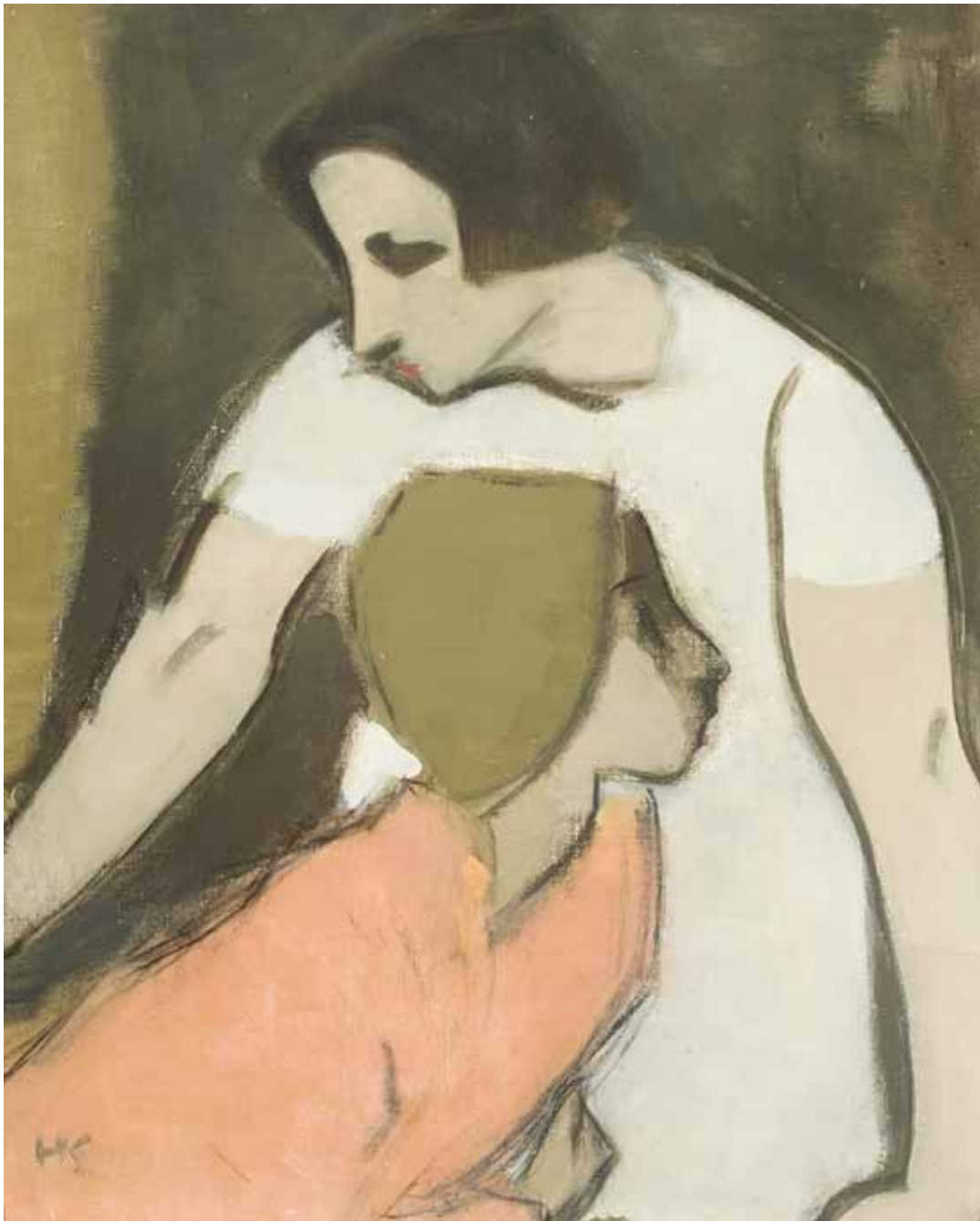
Juuri ajankohta tekee Naisesta ja lapsesta erityisen mielenkiintoisen. Maalaus oli piilossa 125 vuotta, kunnes se

putkahti esiin Helsingissä tänä kesänä. Kuinka paljon tuohon maalaukseen Helene Schjerfbeck oli ladannut omia tunteitaan, surujaan ja iloaan? (Itse olisin kyllä antanut taululle nimeksi "Äiti ja lapsi", mutta ehkäpä "nainen" kuvaa paremmin Helen Schjerfbeckin koko elämää tässä suhteessa).

Nelivuotiaana lapsena H.S. oli kaatunut portaissa ja murtanut lonkkansa, mistä aiheutui elinikäinen vamma. Sen on täytynyt vaikuttaa suuresti koko hänen elämäänsä. Vakavasti liikuntarajoitteisena hän ei voinut käydä tavallista koulua, vaan alkoi opintatapaleensa Lina Ingmanin kotikoulussa.

Myös kuolema varjosti Helene Schjerfbeckin varhaista lapsuutta. Se seurasi varjona hä-

Vain kaksi vuotta ennen Nainen ja lapsi teoksen syntyä Helen Schjerfbeckin sulhanen (jonka henkilöllisyyttä ei vieläkään tiedetä) oli purkanut kihlauksen.

nen pitkää elämänsä. Nuoremmat sisarukset, Selma Johanna ja Tor Fredrik, kuolivat pikkulapsina. H.S. oli vain 14-vuotias, kun hänen isänsä kuoli tuberkuloosiin. Magnus-veli, joka oli usein mallina, ja "maalari-sisar" Ada Thilén kuolivat 1933. (S.H. itse kuoli Saltsjöbadenissa Tukholmassa 23.1.1946 84-vuotiaana).

Kuinka paljon tästä kaikesta surusta Helene Schjerfbeck olikaan onnistunut purkamaan sen lapsen katseeseen (itse asiassa vain toiseen silmään), joka tähyää maailmaa äitinsä rinnalta, olkapäähän ja niskan takaa?

Eikä siinä kaikki.

Vain kaksi vuotta ennen Nainen ja lapsi teoksen syntyä Helen Schjerfbeckin sulhanen (jonka henkilöllisyyttä ei vieläkään tiedetä) oli purkanut kihlauksen. Oppaamme mukaan eräänä mahdollisena syynä tähän syvästi herkkää taiteilijaa haavoittaneeseen tapahtumaan olisi saattanut olla morsiamen ontuminen. Ehkä sulhanen piti sitä oireena tuberkuloosista.

Helene Schjerfbeck: Hälytys (1935) Yksityiskokoelma. Kuva: Valtion taidemuseo, Kuvataiteen keskusarkisto / Hannu Pakarinen. Tästä teoksesta ei olisi ollut pitkä matka non-figuraatiiviseen ilmaisuun, mutta sellaista askelta Helene Schjerfbeck ei koskaan ottanut.

Juhlanäyttelyn laaja ja kattava teosluettelo sisältää valtaosan Helene Schjerfbeckin tuotannosta.

Oppaamme etsi myös myöhemmistä H.S:n töistä heijastuksia Naisesta ja lapsesta.

Eräs sellainen on maalaus "Maria" vuodelta 1909. Siinä on kuvattuna hyvin samansävyinen naishahmo selkä katsojaan kääntyneenä (mallina Magnusveljen vaimo Maria Elisabeth). Naisen sylissä ei ole lasta eikä siis myöskään lapsen katsetta, vaan nainen lukee kirjaa.

Itse löysin yllättäen (selaillessani näyttelyluettelo) etäisen viitteen kihlauksen purkautumisesta öljyvärimaalauksesta vuosilta 1914-1916. Helene Schjerfbeck oli antanut sille nimeksi "Kuvakudos". Siinä on kaksi ihmishahmoa hiljaisen meren äärellä. Taustalla yksinäinen saari. He seisovat etäällä toisistaan. Mies (sulhanen) on pukeutunut tyylikkääseen, keikarimaiseen, mustaan asuun. Kädet selän takana. Nainen (morsian) on täyspitkässä, vaaleassa juhla-asussa. Katse kaihoisa. Takana huonekaluja (toive yhteisestä kodista). Työn päivääminen kolmen vuoden ajalle viittaa myös siihen, että taiteilija on pohtinut sen sanomaa tavallista syvällisemmin.

Juhlanäyttelyn laaja ja kattava teosluettelo sisältää valta-

osan Helene Schjerfbeckin tuotannosta. Tunnin mittainen esitelykierros antoi erinomaisen kokonaiskuvan myös taiteilijan elämänsäkaaresta. 18-vuotiaan nuoren tytön kuvaama "Haa-voittunut soturi hangella (Kuoleva soturi)" vuodelta 1880 py-sähdyttää vielä tänäkin päivänä (ks. Petja Hovinheimon artikkeli "Kuolemaa odottaessa"). Ovatko kauas jäälle (tai talviselle peltoaukeamalle) kuvatut sotilaat menossa pois (jättäneet toverinsa kuolemaan) vai tulos-sa paikalle (antamaan armonis-kun)?

"Viimeinen omakuva" (hiili paperille, 1945) kertoo kaikessa traagisuudessaan suuren tarinan suuresta taiteilijasta. Siinä ei ole enää näkyvissä punaisia poskia, kuten omakuvassa vuosilta 1884-1885) ja useimmissa muissa henkilöahmoissa, vaan elämän kuluttama iho, sisään-päin vajonnut katse ja petty-myksen jäykistämä suu pelkkänä viiruna.

Weijo Pitkänen

Gourmet-ilta

Gourmet-ilta 20.9. veti jälleen kerran salintäydeltä väkeä.

Teemana oli tällä kertaa sesongin herkut nahkiaiset ja sorsa. Maukasta oli ja väki viihtyi.

Ravintoloitsija Mia Makkonen tarjoilee nahkiaisia.

Illan solistina laulajatar
Elina Orkoneva

MYYDÄÄN VAPAA-AJAN HUVILA MEREN ÄÄRELLÄ SAARISTOMERELLÄ

Korppoossa. Täällä on kaikki mitä tarvitset, kaunis puistomainen rantatontti 7700 m² suojaisalla pihalla sekä upea kallioranta ja mahtavat avoimet merinäköalat. Yhteensopivat rakennukset, päärakennus jossa sauna ja ph, erillinen metsäterassi, autotalli/katos, vierasmökki/varasto ja bio-toilet.

Rantaa ilta-aurinkoon noin 90 m. Porakaivo, sähköt. Talvilämmin. Korppoon kylän palvelut lähellä. Myydään irtaimistoinen (sisältäen soutuveneen), tarvitset vain hammasharjan, kaikki muut talon puolesta.

Rakennusoikeuttakin jäljellä. Kaikki päivitetty 2005.

Mitään ei tarvitse vähän aikaan tehdä
– ei muuta kuin nauttimaan saaristomeren rauhasta.

Tiedustelut Klubiveli Ilkka J Ignatius

ijignati@luukku.com

P. 040-5050685

VUODEN 2013 KAUKOMATKA MAURITIUKSELLE

Helsingin Suomalaisen Klubin Matkailujaos on ennakkokiinnostuksen rohkaisemana valinnut vuoden 2013 kaukomatkakohteeksi Intian Valtameressä sijaitsevan Mauritiuksen saaren. Matkan toteutumisajankohta on 10.01.2013 – 20.01.2013. Paikkoja on alustavasti varattu 30 hengen ryhmälle. Lentoaikataulut ja matkan hintatiedot löytyvät osoitteesta www.klubi.fi/toiminta tai [harrastukset@matkailu](mailto:harrastukset@matkailu.fi).

■ ■ Matkaohjelma on omatoimipainotteinen ja mahdollistaa paikanpäällä tapahtuvien oma-toimisten aktiviteettien etukäteissuunnittelun jo Suomessa

matkanjärjestäjän (Select Collection) asiantuntijoiden avustuksella.

Hotelliksi on varattu Shandrani Resort & Spa (viisi tähteä). Hotellivalintaan päädyttiin mm. sen tarjoaman korkeatasoisen fully inclusive palvelukonseptin takia. Tarkemmat tiedot myös hotellista ja fyllly inclusive paketista löytyvät osoitteesta www.klubi.fi/toiminta ja [harrastukset@matkailu](mailto:harrastukset@matkailu.fi).

Pienestä koostaan huolimatta saari tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet erilaisiin kulttuuri- ja urheiluelämyksiin. Mauritiuksen karttaan ja saaren tarjoamiin mahdollisuuksiin voitte tutustua esim. osoitteessa

www.mauritius.net
Klubin Matkailuillassa 3.10.2012 Select Collection yhteistyökumppaneineen esitteli matkaa yksityiskohtaisesti.

Lisätietoja matkasta antaa myös Marita Aarnio Select Collectionista +358-9-751 951 22 tai marita.aarnio@selectcollection.fi

Ystävällisin terveisin
Helsingin Suomalaisen Klubin
Matkailujaosto
Olli Koskimies
+358-40-524 7024

Ravintola

HELSINGIN SUOMALAINEN KLUBI

Kuudennet puhallinorkesterin konserttitanssiaiset

26.10. (pe) 19.00 Klubin puhallinorkesterin kuudennet konserttitanssiaiset Klubilla. Konserttiosuudessa suomalaisen kevyen musiikin elävien ikonien:

Erik Lindströmin (90 v) ja Ossi Runteen (85 v) kotimaista ja kansainvälistä musiikkia.
Laulusolisti Inga Sulin
Trumpettisolisti ja kapellimestari Paul Jaavamo
Konsertin juontaja Aarno Cronvall
Illan isäntä Timo Kivi-Koskinen

Konsertin jälkeen klubiravintolan loihtima menu. Lopuksi tanssia iloisen musiikin merkeissä mm. valssia, tangoa, foksia, humppaa ja rockia. Tervetuloa aperitiiveille klo 18 alkaen.

Asu: Miehet smokki tai tumma puku ja naiset iltapuku
Iltaan ilmoittaudutaan 20.10. mennessä maksamalla 50 euroa tilille:
A 'La Carhu Oy FI45 8024 0710 0921 28
Viestikenttään merkintä esim:
”Hämäläinen 2 henkeä 26.10.”

Klubin syksyyn kuuluu muitakin useita gastronomisia tilaisuuksia, joista ilmoittemme klubin ja ravintolan internet-sivuilla pian.

Lämpimästi tervetuloa

Carhut, Miia ja Petri

Menu

“Suomalaisista raaka-aineista kansainvälisin sävellyksin”
Tattirisottoa ja Talon leipää
**

Wallenberginpihvi hirvenlihasta riistakastiketta ja douchesseperunaa
**

Tyrnimarjapannacotta ja keksiä
**

Talon kahvia ja konvehti

Illan hinta ainoastaan
50 euroa/henkilö

SWINGING AT THE SAVOY

20.10. 2012 KLO 16.00
SAVOY-TEATTERISSA

Svengissä mukana Suomen PerinneJazz ry sekä tapahtumajärjestäjä Montteeri Oy. Tämä on yhdistyksen ensimmäinen julkinen konsertti-ilta. Se on kaksiosainen. Ensimmäisellä puoliajalla kuuntelemme Suomalaisen Klubin jazz-kvintettiä: Antti Sarpila, Pekka Toivanen, Pekka Sarmanto, Jartsa Karvonen, Seppo Hovi feat. Erik Lindström 90 v.

Toisella puoliajalla lavalle nousee Pentti Lasanen Big Swing solistinaan Annimaria Rinne. Ravintolassa ja aulassa soittaa ennen konserttia, väliajalla ja konsertin jälkeen vielä nimeämättömiä svengaavia bändejä.